

GŁOS NARODU

NR. 74. — ROK XXV.

KRAKÓW, ŚRODA DNIA 28. MARCA 1917 ROKU.

WYDANIE PORANNE.

CENA ZA OGŁOSZENIA (INSERATY):

Zwyczajne: 1 wiersz petytowy lub jego miejsce . . . . . K — 20
Za wiersz 1 petytowy układ literny lub tabelaryczny . . . . . — 40
Nadzwyczajne: 1 wiersz petytowy lub jego miejsce . . . . . — 60
Nekrologi i zawiadomienia od wiersza petytowego . . . . . — 100
Komunikaty prywatne po kronice od wiersza petytowego . . . . . — 150
Zalążki, prospekty i cykularze, broszury itp. dla za-
mieszkańców prenumeratorem za 100 egzempli . . . . . — 100
Przy kilkunastu zamieszczeniach inseratu, nadzwyczaj-
nie Administracja odpowiedniego rabatu.

PRENUMERATA „GŁOSU NARODU” WYNOŚI W KRAKOWIE W ADMINISTRACJI:

MIESIĘCZNIE K. 3-80. KWART. K. 11— POŁROCZ. K. 21— ROCZNIE K. 40.—
Za odnoszenie do domu w Krakowie, lub za przesyłkę pocztową do Austro-Węgier, Niemiec i Królestwa Polskiego dolicza się po 60 hal. miesięcznie. — Cena Numeru wynosi w Krakowie: Wydanie poranne 12 hal. Wydanie wieczorne 10 hal.

ADRES REDAKCYI: KRAKÓW, UL. SW. TOMASZA L. 35 — ADMINISTRACJI: UL. SW. KRZYŻA L. 11.
TELEFON REDAKCYI 190. — ADMINISTRACJI I Drukarni 3844. — TELEGRAM: „GŁOS NARODU” KRAKÓW.

ZAMAWIAĆ DZIENNIK MOŻNA:

Przez urzędy pocztowe, Agencje dzienników, lub też wprost w Admi-
nistracji „Głosu Narodu” w Krakowie.

WPLATY MOŻNA USKUTECZNIAC:

1) Przez Poczta Kasa Oszczędności Nr. 2993, 2) Przez
Filie Banku Krajowego w Krakowie na rachunek bieżący
Wydawnictwa „Głosu Narodu”. 3) Przez kasę pocztową pod adre-
sem Administracji „Głosu Narodu” w Krakowie, ul. św. Krzyża 11.

Wobec „republiki rosyjskiej”.

Car Mikołaj został zdetronizowany, forma rządu w Rosji będzie ustalona przez konstytuante, która ma być zwołana kiedyś, w czasie bliżej nieokreślonym; cara na razie nie ma i nie wiadomo, czy będzie; byłym carem kieruje rząd prowizoryczny, uznany już przez entente za prawowity. Jeżeli przemiany te musiały wywołać na demokratycznym a koalicyjnym zachodzie oddźwięk sympatii — zwłaszcza, że rewolucja rosyjska odsunęła na razie przynajmniej obawę pokoju odrębnego Rosji z Niemcami — to nie mogły pozostać bez wpływu na stanowisko niektórych żywiołów demokratycznych w państwach centralnych.

W chwili bowiem, gdy carat upada, a na miejsce jego wstępuje „suwerenny naród rosyjski”, zmieniają się — jak obaczmy poniżej — dla pewnych kierunków politycznych podstawy rozumowania na temat ich stosunku do wojny z Rosją. Szczególnie stanowisko socjalnej demokracji ulega, w teorii i w zasadzie, pewnemu przekształceniu, gdy przeciw państwu centralnym stoi już nie zaborecz i gniebielski carat, lecz „republika rosyjska”, w której ma być głos i to silny, prądy, dążące do między-narodowego braterstwa ludów, a temsamem, w chwili obecnej i na przykładzie bieżącym — pacyfistyczne. Dla tego zamieszczamy poniżej w dalszym przekładzie wywód berlińskiego „Vorwärtsu”, który zajmuje się tą kwestją w sposób charakterystyczny. Organ większości socjalistycznej w Niemczech, organ p. Scheidemannia, ordynika pokoju, który pozostawałby „rozmówcą, niemieckim, co francuski, francuski, co belgijski, belgijski, co amerykański, amerykański, co rosyjski”. Nie trzeba zapominać, że pismo to reprezentuje ten odłam obozu socjalistycznego, który, w przeciwieństwie do „wspólnoty pracy” wojnę obecną popiera, kredyty na nią uchwała a tylko przy każdej sposobności przemawia za rozzumem i honorowym pokojem. O ile silniej musi brzmieć w radykalnej „wspólnocie pracy” struna, w którą uderza „Vorwärts”.

Socjaliści niemieccy nie są zaś w tej sprawie odosobnieni. Na czwartkowym posiedzeniu prezydium niemieckiej socjalnej demokracji w Austrii, odbytem w Wiedniu, ułożono jak dotychczas „Arbeiter Zeitung” tekst oświadczenia, które ma być wręczone „rosyjskiemu walczącemu proletaryatowi” za pośrednictwem międzynarodowego biura socjalistycznego. Nie znamy wprawdzie tekstu tego oświadczenia, gdyż, jak zaznacza „Arb. Ztg.”, „na razie ogłosić go nie można, ponieważ cenzura do tego nie dopuszcza”, możemy przypuszczać, że podstawa, na której wspiera się niemiecka socjalna demokracja w Austrii, jest identyczną z podstawą socjalnej demokracji w Niemczech. Zamieszczamy ten artykuł „Vorwärtsu” jako obraz chwili charakterystyczny i godzien uwagi.

W ciągu półwiecza — zaczyna berliński organ partii socjalistycznej — broń niemiecka torowała drogę wolności obywatelskiej na wschodzie i zachodzie. Co stało się we Francji w r. 1870, powtórza się w roku 1917 w Rosji. A tak jak niemiecka socjalna demokracja przed laty 47 powołała w wojnie z radością republikę francuską, tak radnie się dzisiaj upodobać caratowi. Jeden z celów wojny niemieckiej socjalnej demokracji został osiągnięty.

Rosja, przeciw której mamy jeszcze teraz do walzenia, jest inną, niżeli ta, przeciw której wojna się rozpoczęła. Teraz stoi naprzeciw nas na wschodzie już nie carystwo; teraz stoi naprzeciw nas dzisiaj jeszcze jako przeciwnik, później może jako przyjaciel i sprzymierzeniec w pokojowej przyszłości — wielki lud, któregośmy nigdy nie nienawidzili. Nie było dla nas rzadko bardziej zniczanego, niżeli rząd carski, lecz żaden lud

nie był bliższym sercu naszemu, jak rosyjski, gdy się przeciw carowi podnosił. „Tua res agitur!” „O twoją sprawę idzie!” powiedział swego czasu pruski minister sprawiedliwości, gdy usiłował przed pruskim sejmem usprawiedliwić proces o zdradę stanu, wytoczony przeciw niemieckim pomocnikom rewolucji rosyjskiej. I tak przyzwyczajamy się mówić do rosyjskich socjalnych demokratów: wasza sprawa jest także naszą sprawą, wasze cierpienia i ofiary padają nietylko za Rosją, ale za cały świat.

Dzisiaj, gdy stała się rzecz olbrzymia i gdy cała Rosja oddycha, uwolniona od ciężaru bestyalskich rządów, dzisiaj Rosjanie i Niemcy stoją z bronią naprzeciw siebie jako nieprzyjacieli. Jako nieprzyjacieli, ale bez nienawiści. Mechanizm wojny prowadzi dalej dzieło zniszczenia tak, jakgdyby nie zmienili się zupełnie stosunki, uczucia i myśli — bez ostro ukazuje się przed nami już nie sens (Sinn) wojny, lecz jego przeciwność.

Jak długo tak będzie? Rosyjskie kule trafiają w żołnierzy niemieckich tak samo boleśnie, gdy widnieją na nich korona carska, czy czapka jakobińska. Na strzały odpowiada się strzałami, to rzecz brutalnie zrozumiała sama przez się. Ale w chwili, gdy w Rosji walczą o pierwszeństwo burżuazyjna zaboreczność i proletaryacka wola pokoju, nie można ograniczyć się do stwierdzenia tego faktu i jego zrozumienia.

Na zegarze losu wybiła godzina dla polityki niemieckiej zagranicznej i wewnętrznej. Dzisiaj Rosja ma prawo dowiedzieć się, czy stoi naprzeciw Niemcom, które pragną zdobywać, czy też naprzeciw Niemcom, które są gotowe do zawarcia pokoju, a zaniechają cudzej praw. Teraz trzeba przypomnieć, że już w komentarzu do noty pokojowej niemieckiej dnia 12. stycznia powiedziano:

Niemcy i ich sprzymierzeńcy uczynili uczciwą próbę aby ukłonić wojnę i załagować porozumienie między walczącymi. Rząd cesarski stwierdza, że tylko od postanowienia przeciwników zależy, czy ma się wejść czy też nie, na drogę pokoju. Rządy nieprzyjacielskie odmówiły wejścia na tę drogę, na nie też spada cała odpowiedzialność za dalszy rozlew krwi. Cztery sprzymierzone mocarstwa będą jednak prowadziły walkę dalej w spokojnej ufności w swe dobre prawo, póki nie osiągnie się pokoju, który zapewni ich własnym ludom honor, byt i możliwość rozwoju, zaś wszystkim państwom kontynentu europejskiego udzieli dobrodziejstwa, że będą mogły pracować nad rozwiązaniem wielkich problemów kulturalnych we wzajemnym szacunku i równouprawnieniu.

Teraz trzeba też przypomnieć, że węgierski prezydent gabinetu, hr. Tisza, w ostatnich czasach trzykrotnie oświadczał w Sejmie węgierskim, że Austro-Węgry będą prowadziły tę wojnę dopóty, dopóki tego będzie potrzebna do ich obrony — ani minuty dłużej. A czy już z początkiem wojny nie słyszało się, że „nie kieruje nami żądza zdobyć”? Dzisiaj trzeba zupełnie jasno powiedzieć, czy to w rzeczywistości ma znaczenie, czy też go nie ma. Milczenie jest czasem w wielkiej polityce rozsądkiem, czasem — fatalnością!

Powiedzmy narodowi rosyjskiemu, że może mieć pokój, jeżeli go mieć chce i że nie powinniśmy zmuszać się nawzajem do dalszego prowadzenia wojny przez żądania, które dotyczą honoru, bytu i zdolności rozwoju jednego z tych dwóch narodów.

Stanowisko nasze obecnie rozstrzygnie o naszym stosunku do Rosji nietylko podeztała wojna, ale na dziesiąty lat po niej! Jeżeli 140 milionowy naród wschodni nie przestanie szybko być naszym wrogiem, zostanie nim na przeciąg całego pokolenia. Czy mamy potomków naszych obciążać tym spadkiem, nie wiedząc, co im za to możemy w zamian na pewne ofiarować? Nie, dla wysoce wątpliwych wartości, które spoczywają w łonie przyszłości, nie możemy zaniebijać możliwości, jakie niesie chwila bieżąca. Teraz trzeba przemówić — i to językiem, który wyklucza wszelką dwuznaczność!

Jeżeli wojna potrwa jeszcze długo, wówczas staniami przed obrazem zgola przemienionym. Wówczas będziemy walczili już nie „przeciw carystwom i jego sprzymierzeńcom”, ale przeciw związkowi ludów całego świata, rządzonego demokratycznie, które twierdzą, że w postaci Niemiec trzeba obalić ostatnią warownię reakcji. Zbyt uczucie byłoby mówić, że żadna cząstka ludu niemieckiego nie pragnie uwolnienia przez to przymierze i że każdy człowiek trzeźwy roz-

pozna słabość tak skonstruowanego przeciwnictwa. Ale nikt z mężów stanu nie powinien się mylić co do tego, iż w tem przeciwstawieniu tkwi siła suggestywna. Coraz jest jaśniejsze, że w tych stosunkach, które zwalczamy, my socjaliści demokraci, nie spoczywa siła — jak twierdzą ich obrońcy — lecz słabość. Kto chce tę słabość utrzymać, nie ma oka dla istotnych potrzeb narodowych, chociażby wydawał się sobie narodowcem.

Pewnemu kierunkowi polityki niemieckiej nie wystarczy jednak powstrzymać kierującego męża stanu od spełnienia konieczności narodowych, przez groźne sugerowanie mu „walki wewnętrznych”; kierunek ten stara się nawet o wyzyskanie rewolucji rosyjskiej do przeciwnych działań w Niemczech. Inaczej nie można wytłumaczyć sobie próby, aby ze stanowiska niemieckiej socjalnej demokracji wyczytywać groźby, których nikt nie wypowiadał, i w których zniszczenie nikt nie wierzy. Niemcy nie są Rosją dla stu przyczyn, przedewszystkiem chociażby dla tej jednej, że są o tyle mniejsze. Rosja jest wielką, front jest ogromny. My zaś w naszej ciasnej przestrzeni stojmy niejako wszyscy w obliczu nieprzyjaciela i nikt w Niemczech nie myśli o tem, aby mu ułatwić zadanie.

Pomimo to straszak rewolucji rosyjskiej ma posłużyć do tego, aby cofnąć wtył wójsk państwowych niemieckich, do którego na razie przyprzeżono są tylko obietnice. Ci ludzie w swojej logice wołają już o niemieckich Stuermerów i Protopopowów. Sądzą, że w ten sposób oddają przysługę swemu krajowi, ale mówią o kraju, widzą niestety, tylko same siebie i ponadto służą tym swoim interesom tak niecelowymi środkami, że najlepiej byłoby, gdyby ich oddał pod polityczną kuratelę.

Na zegarze losu uderza godzina także dla niemieckiej polityki wewnętrznej! Niema stania w miejscu, istnieje tylko ruch naprzód lub w tył. Jeżeli zaniedbania dzisiejsze nie okażą swych następstw ciężkich chwil obecnej, to w przyszłości to pewnie fatalnie się pomszcza.

Świat idzie naprzód. Niemcy muszą iść z nim razem. „Wewnętrzna i zagraniczna polityka siły możemy prowadzić tylko wówczas, jeżeli polityczne prawa umożliwią ludowi we wszystkich warstwach, także w szerokiej masach, równouprawnioną i radosną współpracę przy robocie państwowej.” „Błada mogłoby być polityka, która nie rozumie znaków czasu!”

Tak — kończy „Vorwärts” — rzekł p. Bethmann-Hollweg dnia 14. marca w Sejmie pruskim. A podczas, gdy tak mówił, powstała wolna Rosja!

„Polskie ministerium Sztuk pięknych”.

Piotrkowskie „Wiadomości Polskie” rzucają myśl utworzenia w Polsce ministerstwa sztuk pięknych. Autor uzasadnia ją w następujący sposób:

Zakres działania polskiego ministerstwa sztuk pięknych jest jasny. Wystarczy pojąć obraz działania urzędu analogicznego we Francji, aby wiedzieć co robić i — czego unikać. Znamy wszystkie ujemne strony, wszystkie zarzuty, na jakie podobna władza powinna być przygotowana. Sztuka musi być wolna — nie znosi reglamentacji — szkodzić jej może czynnik biurokratyczny etc. etc. Wszystko to prawda, ale i prawda jest, że żaden geniusz przez władzę opiekunka nie dał się złamać, niejednemu zaś zniżył dla braku opieki. I prawda jest, że jeśli we Francji istnieje nietylko wysoki poziom sztuk plastycznych, ale i podziwiania godna cięłość w ich rozwoju — należy to zawdzięczyć rozumnej, kulturalnej, opiece państwowej.

U nas opieka ta potrzebniejsza, niż gdziekolwiek. Kultura artystyczna jest u nas u działem niecierpłej garstki: pozostawienie jej rozwoju inicjatywie i działalności prywatnej wyda tu i ówdzie piękny owoc, lecz przypadek, beznadziejnie, w ciastym zakreśle. Państwo polskie powinno starać się, aby istniały teatry, muzea, szkoły artystyczne, wystawy wędrownie, wydawnictwa popularne, budownictwo, zdobnictwo w stylu narodowym — wszystkie te czynniki, bez których o systematycznej, rozumnej budowie polskiej kultury artystycznej w społeczeństwie znaczeniu niema mowy. — Państwo polskie powinno zająć się talentami artystycznymi z chwilą, gdy talent nie-
właściwa stał się zapowiedzią, gdyż głównie talentom kultura polska zawdzięcza,

że żyje. Państwo polskie ma nietylko spłacić dług artystyczny przeszłości, lecz odpowiedzialne będzie za to, aby przyszłość nie widziała już męczenników Norwidów i Wyspiańskich — geniuszów, którym nie było danem wcielić w życie najpiękniejszych zamierzeń artystycznych.

Sprawa — dodaje autor — jest nietylko ważna, ale i aktualna, wobec bliskiej perspektywy odbudowania zniszczonych siód i miast, które powinny odpowiadać nietylko gospodarczym i hygienicznym wymaganiom, ale i estetycznym.

Spółki rolniczo-handlowe.

Jak Kółka rolnicze były podłożem dla Spółek pieniężnych syst. Raiffeisena i odegrały wybitną rolę w ich organizowaniu, tak zwów organizacja Spółek pieniężnych stała się punktem wyjścia dla całych galei współdzielczej pracy gospodarczej w kraju; Spółki mleczarskie, Spółki dla kultury torfów, Spółki handlowo-rolnicze zawdzięczają swe początki, inicjatywę i studia właśnie tej organizacji.

Szczególnie długiego czasu i pracy wymagało zorganizowanie handlu rolniczego na zasadach współdzielczych. Ostatecznym rezultatem licznych zabiegów, długich debat i konferencji delegatów naszych organizacji rolniczych jest dokonana przed kilku laty fuzja Związku handlowego Kółek rolniczych w Krakowie ze Syndykatem Towarzystw rolniczych, następnie przeobrażenie się powstałego w ten sposób Syndykatu rolniczego w Centralę handlową i zarazem Związek rewizyjny Spółek handlowo-rolniczych.

Od roku 1913 spełnia Syndykat rolniczy w Krakowie, poddawany się pod patronat Wydziału krajowego, swe podwójne zadanie dla 40 Spółek handlowo-rolniczych, rozsielonych w zachodniej części kraju, a mianowicie:

- 1) dla 19 powiatowych Spółek handlowo-rolniczych (w Bochni, Brzesku, Dąbrowie, Dębicy, Gorlicach, Jasie, Kętach, Kolbuszowej, Krakowie, Krośnie, Limanowej, Mielcu, Nowym Sączu, Nowym Targu, Skawinie, Strzyżowie, Tarnobrzegu, Tarnowie i Żywcu);
- 2) dla 6 Spółek handlowo-rolniczych lokalnych;
- 3) dla 12 Spółek producentów bydła i trzody chlewniej;
- 4) dla 2 Spółek gorzelników rolniczych i dla jednej Spółki piekarskiej (Kukielka).

Szczególną uwagę poświęcamy działalności Spółek handlowo-rolniczych powiatowych, ponieważ one stanowią fundament organizacji współdzielczego handlu rolniczego. Zadaniem Spółek handlowo-rolniczych jest dostarczać rolnikom nasion, pasz treściwych, nawozów sztucznych, narzędzi i maszyn rolniczych oraz organizować zbył produktów rolniczych.

Mając za sobą zaledwie kilka lat pracy (od r. 1909 i później) zdolały powiatowe Spółki handlowo-rolnicze zgromadzić sobie głównie z pośród właścicieli 5329 członków *) z udziałami wpłaconymi 96.796 koron. Zebrane w ciągu dotychczasowej krótkiej ich działalności fundusze rezerwowo 197.767 koron przedstawiają łącznie z udziałami dość poważny już czynnik finansowy (294.563 kor.), jako kapitał własny Spółek, jednak za skąpy jeszcze w stosunku do ich zadań handlowych. Uwzględniając nadto 2—10-krotną porękę członków można ocenić siłę kredytową Spółek handlowo-rolniczych przydatnych na trzy czwarte miliona koron.

Stosunek kapitału własnego do obcego przedstawiał się w przecieciu jak 1:3/3 (najgorzej 1:15, najkorzystniej 1:0/24). Stan czynny 19 Spółek wynosił z dniem 30. czerwca 1916 1,642.229 koron.

W ciągu ostatniego dwulecia, tj. 1914/15 i 1915/16 sprzedały powiatowe Spółki handlowo-rolnicze: 1) nasion, zboża i innych ziemiopłodów za koron 7,676.603, 2) nawozów sztucznych za 1,378.532 kor., 3) pasz treściwych za 1,078.232 kor., 4) węgla za 529.122 kor., 5) maszyn i narzędzi rolniczych za 195.368 kor., 6) innych towarów za 3,469.518 kor., czyli razem wynosiła wartość sprzedanych towarów kor. 14,349.876.

Wynik bilansowy działalności Spółek handlowo-rolniczych w roku 1915/16 jest wcale pomyślny; 15 Spółek wykazało zyski kor. 87.586, zaś 4 Spółki zamknęło bilans stratami kor. 58.773.

Słabą stroną działalności Spółek jest nad-

mierne kredytowanie towarów odbiorcom; niepokryte wierzytelności wynosiły z końcem roku 1915/16 kor. 626.548, czyli 38% stanu czynnego Spółek. Jest to stosunek w wysokim stopniu niezdrowy i ujemnie świadczący tak o kierownictwie Spółek, jak również o ich klienteli handlowej.

Może kupiec znanego typu sprzedawać na kredyt lichy towar po wysokiej cenie, bo on na tem nigdy nie straci, gdyż jednorazowa płatność wynagrodzi mu wszelkie straty na dłużnikach. Lecz Spółka inna musi iść drogą; ona jest powołana do uzdrowienia handlu rolniczego, do oczyszczenia go z oszustw i fałszerstw, do wyrobienia sobie silnej i zdrowej klienteli, świadomej tego, że za dobry towar płać się drogo i gotówką, bo Spółka nie pragnie dla siebie, lecz dla swych członków! Dalszy pomysłowy rozwój Spółek handlowo-rolniczych, ich siła i znaczenie gospodarcze zależą od szerokiego poparcia ich działalności przez ogół naszych rolników.

Dopóki nie zapanuje wśród rolników przekonanie, że Spółki handlowo-rolnicze stanowią ich obronę przed bezprzykładnym wyzyskiem ze strony niesumiennych kupców i handlarzy, dopóty panować się będzie w kraju handel nieuczciwy, zalewający kraj fałszywkami i małowartościową tandetą, co chyba nie może dodatnio wpłynąć na rozwój i powodzenie naszego rolnictwa.

Cesarz Karol I. do Rady Stanu.

W dniu 21. bm. o godzinie 4 pop. odbyło się XI posiedzenie Tymczasowej Rady Stanu pod przewodnictwem marszałka koronnego, w obecności 21 członków Rady Stanu, obu komisarzy i dwóch zastępców.

Marszałek koronny zawiadomił, że na telegramy, wysłane przez Tymczasową Radę Stanu do panujących obu monarchii centralnych nadeszła już odpowiedź telegraficzna od Cesarza Karola I. treści następującej:

Marszałek Koronny Niemcewicz, Warszawa.

Ze szczerem zadowoleniem przyjąłem wyrazy hołdu, złożone Mi przez Radę Stanu i proszę JWPana przyjąć za Mnie najserdeczniejsze podziękowanie, oraz komunikować je pp. Członkom Rady Stanu. Gorące słowa, w jakich Rada Stanu wyraziła swą wdzięczność dla Mego, w Bogu spoczywającego Dziada, śp. Cesarza i Króla Franciszka Józefa I., wzruszyły Mnie do głębi. Niemniej, niż zmarłemu Monarsze, leży Mi na sercu pomyślność i rozwój narodu polskiego, który od wieków stanowił taki ważny czynnik w historii cywilizacji zachodniej; najszczersze Moje życzenia towarzyszą tworzeniu się powołanego do życia przez Mnie łącznie z Moim Dostojnym Sprzymierzeńcem Królestwa Polskiego, którego pierwszym organem stanowi Rada Stanu. Z najwyższym zainteresowaniem odnośnie się obecnie, jak i dawniej do ważnych zadań, stojących przed polską Radą Stanu przy odradzaniu się ojczyzny i do wyśkoków, jakie JWPan i Jego współpracownicy czynią, aby sprostać wielkim wymaganiom tego pamiętnego okresu historii polskiej. W szczególności oceniam należyte Wasze dążenie do stworzenia wojska polskiego, którego powstanie jest rzeczą najwęższą dla Państwa Polskiego wagi i jestem zdecydowany popierać jaknajścisłej dzieło stworzenia armii. Ponieważ Mój Wysoki Sprzymierzeniec Jego Cesarzka Mość Cesarz niemiecki żywi te same, co i Ja zamiary, zarówno naród polski, jak Rada Stanu mogą mieć zupełnie pewną nadzieję, że całkowita budowa upragnionej przez kraj instytucji powiedzie się najpomyślniej dla przyszłości Polski.

Oby błogosławieństwo Boże spoczęło na Polsce i na Waszych pracach, podjętych dla dobra ukochanej Ojczyzny.

(podpisano) Karol.

Wspomnienie o Bracie Albercie.

Spędzając zeszłoroczne wakacje w Zakopanem, postanowiłem w towarzystwie znajomych zwiedzić przylutisko Brata Alberta dla dziewcząt.

W przedmowy dzień sierpniowy wybraliśmy się drogą, wiedząc do Kuźnicy. Ciska przedwieczorna, wód lasów przydrożnych, zachód słońca, leczyły się w jakimś dziwnie czarodziejski urok, jakim darzyć umie Zakopane.

Niewygodną strumą ścieżką weszliśmy w głąb lasu, niepewne dalszej drogi. Nagle z po-

*) Rocznik Spółek oszczędności i pożyczek” za lata 1915/16.

między zieleni świerków wychyliła się tu nam kopia kapliczki. Widok, jaki nas tu uderzył, nie wyjdzie długie lata z pamięci.

Na schodach, do kapliczki wiodących, siedział starzec, odziany w szarą, zgrzebną, mniśszą opończę. Siwa broda okalała twarz o tak szlachetnych rysach, że zdawał się być jakimś nadziemskim zjawiskiem. Onieśmielone zatrzymałyśmy się u podnóża wzgórka, na którym stało schronisko i kapliczka.

Widząc wahanie się nasze, starzec wskazał uprzejmie ręką, zapraszając do wejścia. Kapliczka w stylu zakopiańskim, prostota swoją miło robi wrażenie. Po modlitwie stanęliśmy na progu, przykute wzrokiem do niezanego starca, który z rzewną, marzycielską zadumą wpatrywał się w otaczający go krajobraz. Ręka o kształtach wytwornych przesuwiała różaniec, obok leżał kij pielgrzyma.

Zapadający zmrok wieczoru przypominał nam, że czas wracać do domu. Jednak ciekawość nasza niezaspokojona. Chcąc się dowiedzieć, kto jest ów starzec, zwróciliśmy się do jednej z sióstr, stojącej na progu. „To założyciel Zgromadzenia naszego Brat Albert“, odrzekła z jakimś dziwnym wzruszeniem w głosie.

Można sobie wyobrazić, jakie wrażenie zrobiły na nas te słowa. Poznałyśmy człowieka, który dobrowolnie skazał się na życie w nędzy, ażeby do nędzy się zbliżyć, nieść im pokrzepienie i ukojenie, ażeby po brudnych zaułkach szukać zwyrodniałych i powracać ich Bogu i ludzkości. Poznałyśmy człowieka, który wszystko pożegnał bez żalu, ażeby dusze upadłe dźwigać i podnieść ku wyżynom.

Czas wracać... Pożegnałyśmy z żalem to ciche ustanie, a chcąc inną drogą wrócić do Zakopanego, skierowałyśmy kroki nasze w stronę lasu skąd z pomiędzy drzew widniały białe ściany domku samotnego. Nagle doleciał nas łagodny, sympatyczny głos Brata Alberta: „Tam, tędy drogi nie ma, tam przepaść“.

Podziękowawszy za przestrożę, poszłyśmy znaną drogą leśną ku Kuźnicom, unosząc z sobą niezatarte wspomnienie.

Mijało kilka miesięcy. Pod koniec grudnia przyniosły dzienniki wieść żalobną, że Brat Albert nie żyje. Wspomnienie wywieścił żywo stanęło w duszy, a z nim popłynął hołd pamięci człowieka, za którym niejedno oko zapłacało, niejedno westchnięcie serce, któremu ofiarne, słodkie, Chrystusowe miłosierdzie, prostota i pogoda ducha, postawiły pomnik trwalszy od marmuru i spiżu.

E. M.

KRONIKA.

KALENDARYUSZ KOŚCIELNY. Dziś we środę 44. Janna Kapistr. i Doroteusza. — Jutro we czwartek 45. Cyryla, Wiktoryna i Eustarego.

KALENDARYUSZ ASTRONOMICZNY. Wschód słońca rozpocznie się jutro o godz. 5 min. 25; zachód przypada o godz. 6 min. 04. Długość dnia godzin 12 min. 43.

Z miasta.

Z AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. Posiedzenie nadzwyczajne wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w poniedziałek 2 kwietnia b. r. o godz. 11 rano. Porządek dzienny: Czł. Franc. Ksawery Fierich: Sąd trzeciej instancji i najwyższy sąd sejmowy na tle całokształtu organizacji sądownictwa Rzeczypospolitej krakowskiej (1615—1833).

PRZEGŁAD POSPOLITAKÓW narodzonych w latach 1891 do 1892 kończy się w dniu dzisiejszym. Wczoraj odbył się przegląd rocznika 1892. Dziś jawi się mają przed komisją wyborczą wszyscy ci pospolicacy, którzy z jakiegokolwiek powodów w terminie dla nich wyznaczonym do przeglądu stawili się nie mogli.

Termin powołania do szeregów uznanych za zdolnych do noszenia broni nie został jeszcze ogłoszony. Na Węgrzech termin stawienia się do szeregów oznaczony został na dzień 16 kwietnia b. r.

Z UNIwersYTETU. P. Józef Rafacz, doktor filologii, profesor gimn. III go w Krakowie, obecnie porucznik 100 p. p., rodem z Czarnego Dunajca w Galicyi, otrzymał w Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

„KALIGULA“ K. H. ROSTWOROWSKIEGO. W piątek, a właściwie w sobotę bieżącego tygodnia wechodzi na afisz teatru im. Jul. Słowackiego najnowsze dzieło sceniczne autora „Judasa“, które będzie kulminacyjnym punktem obecnego sezonu. Ukończono już od półtora roku teraz dopiero może być zrealizowane na naszej scenie, a to z powodu trudności inscenizacyjnych, jakie następują przy wystawianiu. Studya i przygotowania do tej premiery trwały już od kilku miesięcy, dyrekcja dokładała bowiem wszelkich starań, by dzieło to, które niewątpliwie wejdzie w stały skład naszej literatury sceniczej, mogło ukazać się w pełni bogatego a artystycznego wyrazu. Obecnie prace te dobiegają już końca, wystawa, nad którą pracują pp. Karol Frycz, Zygmunt Wierciak i Zbigniew Pronaszko, jest już na ukończeniu, a próby pod kierunkiem reżysera p. Stanisława Górnego w studium ostatecznych wyćwieczeń. Autor obecny na próbach, czuwa również, by obsada, jaką swej sztuce wyznaczył, odpowiadała jego zamierzonym intencjom. Rolę tytułową kreuje ulubieniec publiczności krakowskiej — p. Leonard Boleża.

Premierę obecną, sobotnią poprzedzi zapowiadana już próba generalna, płatna dla publiczności, w piątek wieczorem, część dochodu przeznaczona na rzecz K. B. K. Dzięki inicjatywie tej, wprowadzonej na wzór zagranicy, będzie mogła publiczność nierzadko jak krytykować na scenie pomysły autora i wielokrotnie pomyśle reżyserskie przy działach, wymagających tak, jak „Kaligula“, wyjątkowej inscenizacji. Znaczna część biletów na próbę, a także i premierę została już wykupiona, do kasy zamawiań ciągle napływają za-

mówienia także i z poza Krakowa, rozgłos bowiem sztuki, jaki uzyskała jeszcze przed wystawieniem, czyni z niej największą atrakcję bieżącego sezonu.

Z MIEJ. TEATRU LUDOWEGO. Dziś wieczorem stał się stałym podwójnym od początku sezonu wesoła operka węgierska E. Kalmána „Księżniczka czaradza“ z p. Krajewską w partii tytułowej. Jutro po raz trzeci „Królowa przedmieścia“, która wznowiona obecnie tak okazała i w doskonałej obsadzie pomnożyła znowu liczbę sukcesów, jakie stale śniegi ten popularny, a zawsze miło witany wodewil E. Krumłowskiego. Pp. Harasimowiczówna, Sawicka-Feldmanowa, Kołman, Berski, Minowicz i Biesiadecki tworzą świetną obsadę, przypominającą najświetniejszą u nas chwilę „Królowej przedmieścia“. — W piątek „Królowa kina“.

KURSY DLA INWALIDÓW. Za zezwoleniem ministerstwa oświaty i w porozumieniu z krajową komisją opieki nad inwalidami, urządziła kuratoria przy Krak. Akademii handlowej dwa kursy dla inwalidów armii i Legionów, a mianowicie: kurs z działu materiałów budowlanych i kurs handlowy. Nauka na tych kursach trwała od 1 października 1916 i zakończy się z końcem b. m. Egzamin końcowy odbędzie się 12 kwietnia b. r. Z inwalidów, którzy te kursy ukończą, poszukują posad dwaj kandydaci z kursu budowlanego przy odbudowie kraju, w fabrykach produkujących materiały budowlane, składach materiałów itp. Sześciu absolwentów kursu handlowego poszukuje zagłębia w handlu, względnie w biurach. Trzej zaś, którzy ukończyli oba kursy, mogą objąć posady tak w biurach, jak przy budowie, w fabrykach, składach, zarządach dóbr itp. Pannowie pracodawcy, względnie firmy, poszukujące pracowników, zechcą w razie potrzeby zgłosić się albo do c. i. k. urzędu opieki społecznej nad inwalidami, Smoleńsk 1. 11. albo w dyrekcji Akademii handlowej, Szewska 4.

Dnia 12 kwietnia b. r. rozpocznie się w krakowskiej Akademii handlowej trzeci kilkumiesięczny kurs handlowy dla inwalidów armii i Legionów, obejmujący w 30 godzinach nauki tygodniowej całokształt wiedzy handlowej, w zakresie umożliwiającym uczestnikom kursu zarobkowanie czy to na posadach, czy też w własnym przedsiębiorstwie. Kandydaci, chcący uzyskać przyjęcie na ten kurs, mają się zgłaszać we wspomniany wyżej urząd opieki społecznej nad inwalidami, W. Ostrowskiego, względnie w dyrekcji Akademii.

Na wspomnianym kursie będą udzielane nauki profesorowi Akademii handlowej pp.: Dr. Bolland, Ippoldt, Korbel, Lang, Dr. Lulek, Skalski, Sosnowski, Dr. Tarliński i Dr. Żabiński.

CZYTELNIKA KSIĘŻY (pl. Maryja 2. 11 p.) zawiadamia, że wieczór dyskusyjny odbędzie się dnia 28 b. m., t. j. we środę o godz. 7½ wieczorem. Ks. prof. Dr. K. Zimmermann wygłosi II część swego odczytu p. t. „Zadania duszpasterskie wobec pracy społecznej w najbliższej dobie“.

Z TOW. PIELEGN. NAUK SPÓŁ. W piątek dn. 30 b. m. o godz. 6 wieczorem odbędzie się w seminarium filozoficznym (ul. św. Anny 12) zebranie Towarzystwa pielęgnowania nauk społecznych. Porządek dzienny zapowiada referat docenta Dra Władysława Konepczyńskiego: „O programie działalności Towarzystwa“. Goście, wprowadzeni przez członków, mile widziani.

LICHWIARZE SKÓRNI PRZED SĄDEM. Przed trybunałem sądu krajowego krakowskiego w Krakowie odpowiadali wczoraj: majster rymarski Mechel Pflanzgraben, syn jego Izaak i żona Frymetta za lichwiarstwo, popełnione przez gromadzenie zapasów skóry i sprzedawanie jej po lichwiarskiej cenie. W czerwcu z. r. znalezione u oskarżonych 115 kilogramów skóry posuszowej. Zapasy te starali się oskarżeni przed komisją rewidującą ukryć, zaniżając, że posiadają jeszcze zapasy w piwnicy i na dachu. Ta skóra prowadziła oskarżeni lichwiarski handel, sprzedając po 30 do 35 hal. dekagram, co znacznie przewyższało ówczesną cenę taryfową. Ponadto sprzedawali skórę „protegowanym“ wyłącznie, co ostatecznie wyszło im na złe, bo urażony szew, któremu odmówili sprzedaży, spowodował rewizję. Trybunał po przeprowadzonej rozprawie zasądził Mechela Pflanzgrabena na miesiąc ścisłego aresztu i 100 koron grzywny, Izaaka i Frymetę na karę po 7 dni aresztu.

Z TARGU NA BYDŁO. W ubiegłym tygodniu od 17 do 23 b. m. sprowadzono na targowicę krakowską buhaji 207, wółw 15, krów 99, jałówkę 91, razem bydła rogatego 412, cieląt 660, owiec i kóz 0, nierogacizny 950. W porównaniu z poprzednim tygodniem doprowadzono więcej 103 sztuk bydła rogatego i 54 sztuk nierogacizny. Pomimo zwiększonego spędu wskutek wyczerpania się zapasów mięsa, tendencja na targu okazała się zwykłą. W stosunku do poprzedniego tygodnia płacono drożej za krowy I. o 20 kor., jałówki I. o 10 kor., III. o 4 kor., na 100 kg. żywej wagi; pozostałe kategorie bydła rogatego utrzymały się w cenie. Cielęta, których dowóz był znaczniejszy, spadły o 12 kor. na 100 kg. żywej wagi. Nierogacizna natomiast podrożała ponownie o 11 kor. na 100 kg. bitej wagi.

Z POLSKI I ZE ŚWIATA.

BURSA CHOCENSKA W NOWYM TARGU. Na widok ewakuowanej młodzieży gimnazjalnej, marzącej czas w przykrych atmosferze baraków w choczeńskich Centralny Komitet opieki moralnej w Wiedniu, powziął myśl założenia dla nich tarys w jednym z miast Galicyi wolnej od niemieckiej, a posiadającym gimnazjum. Oweż w liżnych zabiegach ze strony delegatów C. K. O. M. Ks. Walentego Puchala i p. Maryana Matkowskiego było zorganizowanie miejscowego Komitetu w Nowym Targu i otwarcie z dniem 13 października 1915 r. bursy pod nazwą „Choczeńskiej“. Znalazła tu bez-

płatne pomieszczenie i utrzymanie garstka najbardziej potrzebujących ewakuowanej. Po rozważeniu C. K. O. M. przesłała bursę chęciomiska pod zarządek i utrzymanie Komitetu Księżko-biskupiego w Krakowie. I od tej chwili K. B. K. nie gnuśnieją z-oka tej ważnej części swojej wszechstronnej działalności, asygnując co miesiąc ze swoich funduszy 1000 kor. na utrzymanie chłopców, opłacenie lokalu i służby. Ponadto w miarę potrzeby zaopatruje młodzież bursy ze swoich wojennych pracowni w ubiór i ubranie.

W obecnym roku szkolnym 1916-17 liczy bursza choczeńska 14 wychowanków, pochodzących z różnych miejscowości zajętej przez nieprzyjaciela Galicyi wschodniej. Skutkiem zabiegów niestrudzonego prof. Kamińskiego prezesa Komitetu, udało się zgromadzić możliwy zapas środków żywności, tak, że wychowankowie pomimo ciężkich czasów mają dzisiaj zapewne zdrowe pożywienie aż do końca roku szkolnego. Dzięki energicznemu kierownictwu wychowawczemu, młodzież szybko wyzbywa się złych nawyków i zaprawia do sumiennego wypełniania obowiązków religijnych i szkolnych.

W obecnym roku ma bursza choczeńska dużo do zawdzięczenia p. staroście Stanisławowi Psarskiemu, który jako członek Komitetu popiera ją swoimi wpływami w kierunku zaopatrzenia w niezbędne środki żywności. Komitet przełamał zatem wszystkie trudności i wywiązał się chlubnie z każdego zadania, a tem samem dopomógł tyle zasłużonej instytucji K. B. K. do dołożenia cegiełki do wspólnego ducha ratowania sił narodu.

X. W. W.

OFIARY WOJNY. Do „Ludu Katol.“ piszą ze Zagłębia pod Tarnowem: Jak na naszą małą gminę ofiar wojny mamy dosyć. I tak: Marcin Bibro przez koczaków pobity, pokrawiony, stał się kaleką niezdolnym do pracy, popsuł mu kłatkę piersiową i ustawicznie choruje na płucę. Co na tem cierpi zadłużone i przez wojnę zniszczone gospodarstwo, łatwo zrozumieć. Do dzisiaj nie dostał żadnej pomocy państwa. Maryja i Celina Hasińskie zostały silnie porażone kulami — jedna nie może chodzić bez szkieletu, a druga ma nogi ucięte. Do dzisiaj dostały nie całe 200 koron zapomogi żywnościowej. A ta bez nogi nie ma ani zagona ziemi. A jeszcze więcej takich w sąsiednich gminach. Jak Zbylitowska Góra, Koszyce i Dąbrowka infuleka.

REWIZJE ZOOŻOWE. Z Żywieckiego piszą nam: Od kilku tygodni jawi się u gospodarzy rolnych na wsi komisy, celem zbadania zapasów posiadanych zboża do wysiewu i utrzymania swojej rodziny. Często zdarzają się i rewizycje, choć zapasy są szczupłe. Nie było dotąd mowy o rewizjach w domach prywatnych, które nie mają celu, bo niepodobna pozabawić ludzi z trudem zdobytych jakiegokolwiek skromnych zapasów, kiedy znikąd nie nie przychodzi. Tacy, którzy nie są producentami, przeciw coś mieć muszą, aby czas krytyczny przetrwać. Zaczynają się zdarzać wypadki, szczególnie na prowincji, rewizji prywatnych, które powinny być absolutnie wykluczone, bo narażają tylko ludzi na wielkie przykrości, a przytem i na głód. Ryzyko zatem bardzo pożądanym, aby odnośnie władze zakazały rewizji domowych.

ZE STRZEMIESZYC w Kieleckim piszą nam: Miejsce Tow. mityczno-dramatyczne dzięki zabiegom p. W. Rybalskiego wznowiło w ostatnich czasach swą działalność. Towarzystwo przed wojną prowadziło suchotroję żywot, a obecnie ruchliwy jego zarząd z panją Wanda Dybałską na czele, pomimo trudności dokłada starań, aby Tow. było prawdziwą placówką kulturalną. W przedsięwzięciu krótkiego stosunku czasu wystawiło trzy komedye, urządziło koncert antysemicki oraz wieczerze. Ostatnie przedstawienie odbyło się w niedzielę dnia 11 b. m. Grano „Gęsi i gęski“ M. Bałuckiego pod reżyserją p. Galickiego. Sztukę wystawiono bardzo starannie. Zespół amatorów wywiązał się ze swego zadania. Na wyróżnienie zasługują pp. Galicy. Prawdziwie polski humor Bałuckiego w wyśmienitej interpretacji amatorów wywoływał bezustanny śmiech na sali. Oklaskom nie było końca. Duże zasługi dla Tow. położył p. Stanisław Cwikliński, malujący bezinteresownie kulisy i wolną okolicę.

PRZYJMOWANIE UCZNIÓW Z KRÓLESTWA. „Dzienn. lub.“ donosi: Poddani Królestwa Polskiego, polskiej narodowości, których rodzice są przynależni lub mieszkają w obszarach Polski, pozostających pod zarządem c. k. armii lub armii przymierzonej, mogą być przyjmowani w Austrii do wszystkich średnich zakładów naukowych. To samo zastrzeżenie odnosi się także do rosyjskich poddanych narodowości polskiej. Przyjęcie do tych zakładów może jednak nastąpić tylko na podstawie wystawionej przez władzę wojskową lub cywilną świadectwa lojalności kandydata i jego rodziny, oraz po uprzednim podaniu do wiadomości właściwej krajowej władzy bezpieczeństwa danego zakładu naukowego bliższych dat, odnoszących się do osoby kandydata.

KS. BISKUP ORTYŃSKI. Przemyślany namiestnictwa nadsyła planom lwowskiemu następujące sprostowanie: W ostatnich czasach podały niektóre dzienniki z powołaniem się na jedno z pism lwowskich błędną z prawdą wiadomość o zamordowaniu w Ameryce gr. kat. ks. biskupa Sotera Ortyńskiego. Na podstawie urzędowej informacji stwierdza się, że ks. biskup Soter Ortyński umarł 24 marca 1916 w Filadelfii na zapalenie płuc. W pogrzebie, który był niezwykle manifestacją dla zasług zmarłego, wziął udział delegat Stolicy Apostolskiej, grono dostojników kościelnych i jako reprezentant c. i. k. anstr.-węg. ambasady w Warszawie c. i. k. generały konsul z Grivici.

WYPADKI W HUCIE. Jak donosi „Ostravsky Dennik“, w Trzyńcu na Śląsku w nocy na 23 b. m. eksplodował w hutach kocioł. Maszy-

nista zginął na miejscu, palacz skałeczony i poważnie sparzony, przewieziony został do szpitala. We wtorek po południu wybuch w walcowni trzynieckiej pożar. Większa część dachu spłonęła. Wysłikom straży pożarnej z trudem udało się uchylić wielkie niebezpieczeństwo, grożące całej walcowni. Szkoda wynosi około 5000 kor.

APROWIZACYA W NIEMCZECH. Od 15 kwietnia b. r. zostanie ilość chleba na głowę i dzień w Niemczech zredukowaną z 200 do 175 gramów. Także karty dodatkowe dla ciężko pracujących doznają umniejszenia o 25 proc. W miejsce ubytku w chlebie rząd planuje podwyższenie dotychczasowej racyi mięsa o pół funta na głowę i tydzień z tem, że dla umożliwienia biedniejszej ludności zaopatrzenia się w odpowiednią ilość mięsa, kasa państwa wypłacać będzie do 0.70 marek na głowę, a o prócz tego gminy otrzymywać będą ryczałt dla wspierania pod tym względem najbardziej potrzebujących.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

PODZIĘKOWANIE. Sekcja ochrony dzieci polsk. Zw. niew. kat. składa niniejszem wyraz szczerzej podzięków panu Antoninie z ks. Radziwiłłów Dembowskiej, Antoniołej Skrzyńskiej, Idalii Pawlikowskiej za trudny, podjęty około zorganizowania amatorskiego przedstawienia w dniu 12 b. m. z przeznaczeniem dochodu na cele sekcji. Wyraz wdzięczności należą się również p. Lubaszkowej-Strzyńskiej za ofiarę uczynność autorską, jakoteż cenne wskazówki do pantomimicznego wystawienia bajki o „Małku piecuch“ w jej układzie. Powodzenie widowiska zawdzięczać należy nie tylko dobremu chęciom i talentowi amatek i amatorów, lecz i tyle wyrzucanemu kierownictwu reżysera teatru miejskiego, p. Marynowi Jednowskiemu, oraz pomocy w części muzycznej prof. Wallek-Walewskiemu, którym, jak i wszystkim uczestnikom widowiska, składamy podziękowanie. Równie serdeczne wyrazy wdzięczności przyjął zechcą panie, które łaskawie podjęły się sprzedaży cukrów i programów, jakoteż Dyrekcja teatru miejskiego za poczynione ułatwienia przy wynajmie sali. Czysty dochód z przedstawienia, dzięki hojnym dodatkom publiczności, wynosił kwotę 3772 koron 50 hal.

Przewodniczącą Sekcji Ochrony dzieci P. Z. N. K. Gabryeli Wędyrowska.

ZEBRANIE CECHU KRAWCÓW. W niedzielę 1 kwietnia b. r. odbędzie się walne zgromadzenie członków stowarzyszenia przemysłowców krawców w Krakowie w lokalu Izby rzemiosłowej przy ul. Andrzeja Potockiego 1. 18 o godz. 2 po południu. Na porządku dziennym wybór starszego zast. tegoż wydziału i t. d.

KURS BANKOWY DLA OFICERÓW INWALIDÓW przy c. k. Akademii handlowej Dyrekcja c. k. Akademii handlowej we Lwowie ma zamiar otworzyć z dniem 15 kwietnia 1917 trzymiesięczny kurs bankowy dla oficerów inwalidów wojennych. Złożenia należy wnieść do dyrekcji Akademii handlowej (ul. Skarbowska 39) najdalej do 10 kwietnia br. Nauka na kursie jest bezpłatna.

PAKIETY DO SERBII. Dyr. poczt komunikuje: Od dnia 10 marca 1917 wolno wysłać do wszystkich c. i. k. etapowych urzędów pocztowych na okupowanym terytorium Serbii pakiety zwykłe i obciążone powiatkiem do 1000 K o wadze najwyżej 5 kgr. Pakiety te mogą zawierać przedmioty wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem brudnej bielizny, zniszczonych sukien w stanie nieożywionym, rzeczy, których przewóz połączony jest z niebezpieczeństwem, broni i amunicji jakiegokolwiek rodzaju, przedmiotów ulegających szybkiemu zepsuciu, żywych zwierząt i artykułów, których wprowadzenie do okupowanego terytorium jest wogóle zabronione. Do każdego pakietu dołączyć należy zwykły lub powiatkowy adres przesyłkowy dla międzynarodowego obrotu i jedną kopię, tudzież jedną statystyczną deklarację. Nie można żądać wystawienia recepty zwrotnego, doręczenia pakietu do własnych rąk adresata lub umiarkowanego postacem i obciążenia z pakietem ze szczególną ostrożnością, wzgl. traktowania tegoż jako t. zw. „przesyłki przetrzonnej“ (Sperrgutendung). Zużycie lub całkowite zniszczenie powiatku są niedopuszczalne. Pakiet powiatkowy może zalegać w oddawczym urzędzie etapowym przez 15 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu awiza, a jeżeli awizowane nie miało miejsca, to od dnia następnego po nadejściu pakietu na miejsce przeznaczenia. Pakiety, które ustanowionym warunkom przewozowym nie odpowiadają, będą wykluczone od transportu i w danym razie zwrócone na miejsce nadania. Etapowe urzędy pocztowe mogą przedsięwziąć zabranie zawartości pakietu także w nieobecności adresata. O nadejściu pakietu awizuje się odbiorcę. Należność za awizowanie wynosi 5 hal. Od pakietów opłaca się cło przywozowe. Wynosi ono 2 K 50 h od każdego pakietu, o ile tenże nie zawiera takich artykułów, które wedle taryfy obowiązującej dla okupowanego terytorium Serbii podlegają opłacie cłowej 375 K albo więcej za 100 kilogramów lub cło od sztuki. Należność cłowa i za pośrednictwem pocztowe przy odcieniu (23 h) opłaca zawsze tylko adresat. W obrocie pakietowym ze Serbią, pobiera się takie same należności za transport pakietów jak w obrocie z Węgrami i Bułgarią. Zakład pocztowy odpowiada tylko za zaginięcie i za ubytek zawartości pakietu, ale nigdy za jego uszkodzenie. Najwyższe odszkodowanie wynosi 5 koron za każdy kilogram łącznej wagi. Tu się informacyjnie dodaje, że takie same zasady odpowiedzialności Zakładu pocztowego za pakiety tj. tylko za ich zaginięcie i ubytek zawartości i co do wysokości przynależne są również odszkodowania (5 koron za kilogram) obowiązują także w obrocie pakietowym z okupowanym terytorium Królestwa Polskiego.

W obrocie pakietowym z okupowanym obszarem Serbii biera obecnie udział następująco tamt. urzędy pocztowe: Aranciovac; Belgrad; Bogatice; Časak; Gm. Milunovac; Jagodina; Kragujevac; Kraljevo; Kruja; Kruševac; Lajkovac; Lazarevac; Loznica; w Serbii: Monia; Mitrovica nad Kosovo; Mladenovac; Novi Bazar; Obrenovac; Palanka w Serbii; Požega w Serbii; Priopole; Raca w Serbii; Sabac; Sjenica; Slepak; Smederevo; Sopot w Serbii; Ub; Umka; Užice w Serbii; Valjevo; Vucitrn; Zabreb w Serbii.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

Z KONGREGACYI ZAKONNEJ W RZYMIE. B. kor. donosi z Rzymu: Kongregacja zakon na odhyła w obecności Papieża, który się zja-

wił z wielką swiłą, uroczyste posiedzenie, w celu odczytania dekretu o bohaterstwie cnotach i o ogłoszeniu za błogosławionych czcigodnego Jezuitę Józefa Marię Pignatellogo i czcigodnej Karmelitanki Anny, pomocnicy św. Teresy. Po odczytaniu dekretu mgr. Verdi imieniem generała zakonu Jezuitów, Włodzisław Ledóchowski, który jako poddany państwa austriackiego, bawił musi poza Rzymem, wygłosił przemowę, wyrażającą Papieżowi podziękowanie i czcigodność. Papież odpowiedział dłuższą mowę, w której wyraził swój udział w radości zakonu Jezuitów z powodu podwyższenia jednego z jego członków, zwłaszcza że sam, jako były uczeń tego zakonu, czuje się wobec niego zobowiązanym. Człogodny Pignatelli był niejako drugim założycielem zakonu. Papież życzył, by błogosławieństwo Boże wzmacniało dostojnego terazniejszego generała zakonu i uczyniło mu możliwym chwilowe oddalenie od przynależnej mu rotydencyi i skróciło czas jego nieobecności. Pignatelli stał się świętym w apostołacie, siostra Anna w życiu kontemplacyjnym. Wierni niechaj oczyszczą swe życie i wyzbędą się przesady, że świętość może się znajdować tylko w klasztorach. Papież błogosławił w końcu Hiszpanii, jako krajowi rodzinnemu Pignatellogo i wszystkim krajom, gdzie Pignatelli spełniał swój urząd.

NA FUNDUSZ STYPENDYJNY im. Józefa Winkowskiego złożył z okazji imienin swego dyrektora uczniowie V gimnazjum 40 K, a grono 106 K.

Repertuar teatru im. Juliusza Słowackiego.

Środa: „Otello“ (ostatni występ Romana Żelazowskiego).
Czwartek: teatr zamk.
Piątek: Generalna próba z „Kaliguli“ K. H. Rostworowskiego.
Sobota (po raz pierwszy nowość): „Kaligula“ dramat Karola H. Rostworowskiego.
Niedziela popoł.: „Powrót wlosny“ — wieczorem: „Królowa kina“.

Repertuar teatru ludowego.

Środa popoł. o godz. 3 i pół: „Janek i Franek w krainie cudów“ — wieczór „Księżniczka czaradza“.
Czwartek: „Królowa Przedmieścia“.
Piątek: „Królowa kina“.
Sobota po poł. o godz. 8 „Urjel Akosta“ — wieczorem: „Królowa kina“.

Wiadomości gospodarcze.

KOLA ZIEMIANSKIE. W dniu 19 b. m. odbył się we Lwowie zjazd członków Kółek ziemian i Kół zjazdów rolniczych — dwóch obok siebie równoległe działających organizacji ziemiańskich, z których pierwsza rozwijała silniejszą działalność na terenie środkowym i zachodnim galicyjskim, zaś druga we wschodniej części kraju. Na zjeździe tym uchwalili obie organizacje złączenie się w jedną, co zresztą już w r. 1914 zasadniczo postanowiono, a obecnie formalnie dokonane zostało. Złączone organizacje noszą obecnie nazwę „Kół ziemiańskich“.

Po uchwaleniu projektu statutu rozwinęła się ożywiona dyskusja, dotycząca interesów wielkiej własności, poczem wybrano Radę główną (organ zarządzający organizacją), złożoną z 16 członków, która się natychmiast ukonstytuowała, wybierając prezesem ks. Witolda Czartoryskiego, zastępcami Aleksandra Dąbrowskiego, Dr. Adama Głazewskiego i hr. Jana Mysłowskiego. sekretarzem: Konrada Łuszczewskiego, referentami: Jerzego Tarnau i Karola Krusensterna, skarbnikiem Stanisława Ujejskiego.

SŁÓWKO O KASACH OSZCZĘDNOŚCI Z Kasy oszczędności otrzymaliśmy następującą treść sprostowania:

„Na mocy § 19 ustawy prasowej, proszę o następujące sprostowanie faktów, mylnie podanych w sobotniejszym numerze w artykule „Słownko o kasach oszczędności“. Nie jest prawdą, że Kasa oszczędności miasta Rzeszowa umieszcza kapitały w bankach pozakrajowych, a szczególnie w „Merkurze“. Natomiast jest prawdą, że Kasa oszczędności miasta Rzeszowa co do lokacyi swych kapitałów, nigdy z „Merkurem“ żadnych nie miała stosunków, a z kapitałów ulokowanych ani jednego halera nie ma umieszczonego w bankach pozakrajowych. Również nieprawdziwymi są dalsze zarzuty wymienione Kasie oszczędności miasta Rzeszowa. Natomiast prawdą jest, że Kasa oszczędności miasta Rzeszowa otrzymała od instytucji, która wykonuje kontrolę nad kasami oszczędności, t. j. od Związku gal. Kas. oszczędności we Lwowie pismo z dnia 20 marca 1917, które się kończy słowami: „Uważamy więc, że W. Pannowie zadaniu swemu w zupełności odpowiedzieli, tem więcej, że ulokowane fundusze każdej — jesteśmy pewni — chwili w całości mogą być wycofane“.

Z poważaniem Dr Stanisław Jabłoński, dyrektor kanc. Kasy oszczędności w Rzeszowie.

Nadmieniamy, że zupełnie nie czyniliśmy zarzutu, jakoby Kasa oszczędności m. Rzeszowa w „Merkurze“ lokowała swe oszczędności, co się odnosiło do Kasy oszczędności m. Krakowa. Zarzuty padły na podstawie obecnego artykułu, umieszczonego w „Głosie Rzeszowskim“, cieszymy się, że nie są uzasadnione, lecz, że sprostowania sądząc, w grę wchodził zapewne tarcie małosłowności i walka o ster instytucji, tak powszednia na gruncie galicyjskim. (Przyp. red.).

OGŁOSZENIE DOSTAWY. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie zamierza rozdać w drodze rozprawy ofertowej dostawę różnych urządzeń maszynowych dla warsztatów w Tarnowie z terminem do wnoszenia ofert do 29 kwietnia 1917, godziny 12 w południe. Bliższe szczegóły, dotyczące rozpisania tej dostawy, będą podane w „Gazecie lwowskiej“ z dn. 29 b. m.

PRZEWROT W ROSYI.

Plany Milukowa.

Lugano. Bł kor. Według dzienników włoskich Milukow także wobec paryskiej agentury „Radio“ złożył oświadczenia, wedle których Rosya prowadzić będzie wojnę dalej aż do zwycięstwa, by zająć Konstantynopol i oswobodzić wszystkich Słowian austro-węgierskich. Serbia i Rumunia — powiedział Milukow — powstaną większe niż przedtem, i zorganizowane będą w państwo południowo-słowiańskie tak mocne, że niemieckie dążenia na Bałkanie znajdą zapórę nieprzezwycięzalną.

Wizyta ambasadorów ententy.

Kopenhaga. B. kor. Dzienniki donoszą z Petersburga: W sobotę złożyli ambasadorowie ententy urzędowe odwiedziny nowemu rządowi. Buchanan powitał nową erę szczęścia, jaka rozpoczęła się dla Rosyi, i wezwał Rosję, aby więcej jak kiedykolwiek przedtem zwrócić uwagę na wojnę, by można było osiągnąć ostateczne zwycięstwo nad Niemcami.

Ambasadorowie włoski i francuski wygłosili mowy w podobnym duchu. Milukow dziękując oświadczył: Zadaniem prowizorycznego rządu jest zorganizować wszystkie siły kraju do wspólnej pracy dla zwycięstwa. Niezależnie nie życzy sobie jakby ten program przeprowadzić.

Akces floty i portów.

Amsterdam. B. Kor. „Allgem. Handelsblad“ donosi z Petersburga: Min. wojny otrzymał z Władcywostoku i Archangielska telegramy z doniesieniem, że zalogi tych portów oraz flota syberyjska i flota oceanu Jodowego uznają rząd tymczasowy.

Petersburg. B. kor. Biuro Reutersa. Według telegramu z Rygi, przybył tam min. wojny Gueczkow. Wojska tamtejsze złożyły nowemu rządowi przysięgę wierności. Delegaci rządu powrócili z frontu ryskiego. Według ich sprawozdania duch wojsk w okopach strzeleckich jest doskonały.

Aresztowanie W. ks. Mikołaja.

Berlin. B. Kor. W sprawie usunięcia W. ks. Mikołaja z głównego dowództwa dowiaduje się „Voss. Ztg.“: Manifest o mianowaniu W. Księcia naczelnym wodzem, był ogłoszony przez rząd prowizoryczny jako dobrowolnie wydany przez cara. W rzeczywistości jednak zmuszony cara do podpisania go. Niewątpliwie nowy rząd był zdecydowany powierzyć naczelną dowództwo W. Księciu. W. Książę jednakże nie zważał wyruszył w drogę do Petersburga, gdyż miał się dowiedzieć, że nowy rząd musi się liczyć z żądaniami socjalistycznego ubożecznego rządu, zwalczającego jego mianowanie. D. 19. bm. W. Książę otrzymał od nowego rządu telegramy z prośbą, aby przybył do Petersburga, z czego prawdopodobnie wywnioskował, że rząd Dumy co do jego nominacji doszedł do porozumienia z socjalistycznym rządem ubożecznym. W rzeczywistości chodziło o pułapkę, aby W. Książę zabił do Petersburga i tam go unieszkodliwić. Jego aresztowanie ma niebawem nastąpić.

Według jednego z późniejszych doniesień, W. Książę Mikołaja miano już istotnie uwięzić.

W Turkiesztanie i na Syberii.

Petersburg. B. kor. Reuter. Sprawozdania z Taszkentu powiada, że Sartaowie, Tatarzy i Kirgizy przyłączyli się do ruchu rewolucyjnego. Odbijają się wielkie uroczystości dla uświetnienia nastania wolności. Miasta i wsie przystrojone są chorągiewkami. We wszystkich meczetach odbywają się nabożeństwa dziękczynne. Ogromne tłumy krajowców w

różnych strojach narodowych, liczące około 200.000 głów urządziły manifestację. Wielki zapal powstał, gdy gen. Kuropatkin jako weteran wojny rosyjsko-japońskiej wygłosił przemowę. Podobne sceny rozegrały się w Omsku.

Wpływ rewolucji na front.

OPINIA SFER WIEDENSKICH.

Budapeszt. „Pester Lloyd“ donosi z Wiednia: Wobec wieści o dającym się rzekomo odczuć osłabieniu napięcia militarnego na froncie rosyjskim należy stwierdzić, iż doniesienia te, według relacji nauceknych świadków, muszą być w całości uznane za nieodpowiadające prawdzie.

Również nie jest wiadomem o rzekomych życzeniach pokojowych w tych sferach rosyjskich, które obecnie uważać można za sfery oficjalne i żadne oznaki na razie nie stwierdzają, iżby polityka nowego rządu szła po tej linii.

WIEŚCI VIA BERLIN.

Berlin. (B. kor.) Korespondent „Localanzeigera“ w Sztokholmie dowiaduje się o przyjęciu wiadomości o rewolucji przez armię rosyjską, że stojące na froncie północnym wojska uchodzą jako bardzo niepewne dla nowego rządu. Na pierwszą wiadomość o niepokojach wiele z tych wojsk wycofano z frontu. Wojska te natychmiast dopuściły się wielkich wykroczeń. W Rewlu wojska wierne carowi urządziły pogrom, zwrócony przeciw robotnikom. Z frontu wysłano większą ilość wojsk dla rozbrojenia zbuntowanych wojsk. Przyszło w końcu do regularnych walk ulicznych, które trwały dwa dni i rozstrzygnięte zostały w końcu przejściem wojska na stronę rewolucji.

Komendant twierdzy został zastrzelony. Fabryki i sklepy są zamknięte. Przybyli członkowie Dumy, by przywrócić spokój. Wojska stojące za frontem dopuściły się rabunków i podpałów, czemu kierownictwo armii nie mogło zapobiec. Grupa armii Brusilowa na razie zachowuje się stosunkowo spokojnie. Brusilow sam jest stanowczym przeciwnikiem rewolucjonistów, lecz obecnie jest zdecydowany na lojalność.

Gen. Aleksiejew naczelnym wodzem

Kopenhaga. B. Kor. Według doniesień dzienników z Petersburga ks. Lwow (nie zamieniać z prezydentem ministrów) zamiastem został generalnym prokuratorem św. synodu a ks. Bochtomski metropolitą Petersburga. Według telegramu „Socialdemokraten“ z Petersburga nominacja generała Aleksiejewa na naczelnego wodza armii jest już rzeczą ostatecznie uchwaloną.

RELACJE „TIMESA“.

Amsterdam. B. kor. W podług, którym minister wojny i korespondent „Timesa“ jechał do Pskowa znajdowało się mnóstwo literatury podburzającej. Korespondent zauważa, że niestety zwolennicy skrajnego kierunku mieli jeszcze w ręku kierownictwo policyjne i telegrafów. Korespondentowi opowiadano, że najcięższym doświadczeniem dla cara i carowej było, że ich opuściły wszystkie osoby, którym ufali. Williams przedstawia niezdeterminowane, jakie okazywał car w ostatnim czasie. Nie mógł zdecydować się na żadne rozstrzygnięcie. Ministrowie ułali się ciągle na to, że nie mogą go znieśli do jakiegokolwiek decyzji.

Gen. Leszycki następcą gen. Evertha.

Berlin. B. kor. „Localanzeiger“ donosi, że gen. Ewerth komendujący jedną grupę wojsk na zachodnim brzegu Szwary między Dario i Labusy zostały wzięte szturmem, pojmanni przeszło 300 Rosjan i zdobyliśmy 4 karabiny maszynowe i 7 minier. Na zachód od Lucka, na północ od kolei Złoczów—Tarnopol i koło Brzeżan rosyjskie bataliony atakowały po gwałtownych falach ogniwych. Odparto je z wielkimi stratami. Front areys. Józefa: Na południe od doliny Troitus nasz ogień obrony uderzył przygotowyjący się atak. Siły rosyjskie podsuwając się ku Magyros, zostały odrzucone.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń. Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu.

Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń.

Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu. Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń.

Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu. Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń.

Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu. Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń.

Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu. Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń.

Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu. Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń.

Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu. Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

mo trudności terenowych i niepogody. Posunęliśmy nasze patrole przez Palembay, na północ od dolnego lasu Coucy.

Biuletyn austro-węgierski.

Wiedeń, dnia 28 marca 1917.

Urzędownie ogłaszają dnia 27 marca 1917.

Wschodni teren wojny:

Grupa wojsk jen. marszałka Mackensena: Nie było żadnych ważniejszych wydarzeń.

Front wojsk jen. arc. Józefa: Na południe od doliny Csohanyos zaatakował nieprzyjacieli pozycje na Magyros przy silnym poparciu artylerji. Został on częściowo ogniem częścią w wałach wręcz odrzucony. Na południe od doliny Sultu stłumił nasz ogień działowy rosyjską próbę zaatakowania.

Front wojsk jen. paln. marszałka ks. Leopolda bawarskiego: Na północny-wschód od Brzeżan, koło Olejowa i na zachód od Lucka ruszyli nieprzyjacieli bez skutku na nasze linie. Poniósł on znaczne straty. W obszarze Baranowicz na zachód od Szcary został on atakiem wyrzucony z swych pozycji, przyczem prócz ciężkich krwawych strat utracił przeszło 300 ludzi w jeńcach.

Włoski teren wojny:

W Goryckiem wtargnęły oddziały pułku piechoty nr. 100 przy silnym poparciu artylerji na południe od Biglia do nieprzyjacielskich pozycji, wzięli do niewoli 9 oficerów i 366 żołnierzy, oraz zdobyli 1 karabin maszynowy i jedną minierkę. I utrzymali się wobec kilku przeciwdziałań. W przelęczy Ploeken spędzono Włochów z domu straży skarbowej. Dom wyleciał w powietrze po zrenikowaniu go i opuszczeniu przez nasz patrol.

Zast. szefa sztabu jen. v. Hoefler mpp.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, d. 28 marca 1917.

Wielka gł. kwatery ogłasza d. 27. mar.

Zachodni teren wojny:

Z powodu deszczowej pogody działalność bojowa na całym froncie była drobna. Na dregach, wiodących od Bapaume do północnej Francji, przyszło do potyczek na Halli przednich straży Noreman Aucourt, również koło Equanecourt i na północny-wschód od Peronne. Roisel po kilku nadaremnych uderzeniach zostało obsadzone przez nieprzyjaciela. W lasach między Oise i Courcellet Chateau Bean większe siły francuskie natknęły się na nasze zabezpieczenia, które przeciwnikowi zadały straty, a potem przed groźbą oskrzydlenia opóźniły miejsce.

Wschodni teren wojny:

Front ks. Leopolda bawarskiego: Przedsięwzięcia naszych wojsk atakowych koło Blukstży wydały w obu ostatnich dniach 30 jeńców. Tyleż Rosyan z jednym karabinem maszynowym zabrano wczoraj koło Smorgoń z rowów nieprzyjacielskich. Na północny-wschód od Baranowicz powiodło się dobrze przygotowane i sprężyste przeprowadzone przedsięwzięcie. Rosyjskie pozycje na zachodnim brzegu Szcary między Dario i Labusy zostały wzięte szturmem, pojmanni przeszło 300 Rosjan i zdobyliśmy 4 karabiny maszynowe i 7 minier. Na zachód od Lucka, na północ od kolei Złoczów—Tarnopol i koło Brzeżan rosyjskie bataliony atakowały po gwałtownych falach ogniwych. Odparto je z wielkimi stratami.

Front areys. Józefa: Na południe od doliny Troitus nasz ogień obrony uderzył przygotowyjący się atak. Siły rosyjskie podsuwając się ku Magyros, zostały odrzucone.

Front marszałka Mackensena: Żadnych istotnych wydarzeń. Front macedoński: Na północny zachód od Monastyr Francuzi na nowo zaatakowali. Uderzenia rozbiły się w wałach wręcz. Na zachód od Crnowy nieprzyjacieli usadowili się w wąskim kawałku rowu.

Pierwszy gen. kwatermistrz Ludendorff.

Z frontów tureckich.

Konstantynopol. B. kor. Główna kwatery ogłasza dn. 26. bm.: Na lewym brzegu Tygrysu nieprzyjacieli próbował ruchów oskrzydlających przeciw naszemu skrajnemu lewemu skrzydłu, ale odrzucony został kontratakiem wśród silnych strat. Następnie uderzeniem naszego wzmocnionego

prawego skrzydła weszliśmy na boki i tyły przeciwnika i zadaliśmy mu ciężkie straty. Na froncie kaukaskim na różnych punktach potyczki między patrolami wywiadów, mające dla nas korzystny przebieg.

Atak torpedowców na Dunkierkę.

Berlin. B. kor. Biuro Wolffa ogłasza: Jedną z naszych flotyli torpedowców w zaatakowała w nocy z d. 25 na 26 bm. urządzenie portu wojennego Dunkierki z bliskiej odległości, około 800 strzałami. Nigdzie nie napotkano nieprzyjacielskich sił morskich zbrojnych. Nasze łodzie bez przeszkody powróciły.

Szef sztabu admiralicy marynarki.

KOMUNIKAT ROSYJSKI.

Wiedeń. Front zachodni: Obustronna walka działowa i akcja wywiadowcza. Front rumuński: Przed uderzeniem przeciwnika na nasze stanowiska między rzekami Szucea a Csohanyos, 20 wiorst na zachód od Moinești cofaliśmy się o wiorstę ku wschodowi. Front kaukaski: W kierunku Hani obśadziliśmy 17 bm. zniszczone i spalone przez Turków miasto Kerind. Nieprzyjacieli zajęli stanowiska w pobliżu wsi Harir. Pościg trwa dalej.

ATAK POWIETRZNY NA SORIE.

Budapeszt. „Az Est“ donosi z Sofii, iż dn. 25. bm. pojawiło się nad Sofią siedem nieprzyjacielskich aeroplanów. Wskutek ognia działowego i naglej zmiany wiatru statki powietrzne zmuszone zostały do odwrotu. Po upływie godziny wróciły znowu, lecz i tym razem musiały zawrócić, nie rzuciwszy ani jednej bomby.

Kolonie angielskie a warunki pokoju.

Zurych. W d. 26. bm. odbyło się pierwsze posiedzenie gabinetu angielskiego z zastępcami kolonii angielskich, na którym, jak oficjalnie podano do wiadomości, ma być rozstraszona kwestja, pod jakimi warunkami byłyby sprzyjniejszej skłonił do zawarcia pokoju.

ANGLICY O BLOKADZIE NIEMIEC.

London. B. kor. Reuter. W Izbie niższej Meux zapytał, czy gabinet rozważał obecną politykę blokady i doszedł do jakiej decyzji. Bonar Law odpowiedział: Tak. Cała sprawa blokady rozważana była w łonie gabinetu przy udziale rzeczoznawców marynarki. Polityka blokady w zasadzie jest słuszną, a w przeprowadzeniu skuteczną. Sprawozdania, jakie otrzymujemy z Niemiec, zdają się potwierdzać to zapatrywanie.

Wstrzymanie ruchu kolejowego we Włoszech.

Lugano. Według doniesień pism włoskich ruch kolejowy we Włoszech został dla osób cywilnych zastanowiony.

WŁOSKIE DEMONSTRACJE POKOJOWE.

Lugano. B. kor. W Parmie z okazji wykładu Ambrisa o dalszym prowadzeniu wojny przyszło do burzliwych starć. Tłum, w którym znajdowały się wiele kobiet zrobił użytek z broni palnej, noży i kijów. Policja i wojsko musiały interweniować, by przywrócić porządek.

Przygotowania wojenne Ameryki.

Waszyngton. B. kor. B. Reutera. Wilson udzielił upoważnienia do rekrutacji do korpusu marynarki, aby go doprowadzić do siły wojennej 17.400 ludzi.

NOWE POŚREDNICTWO SZWAJCARSKIE.

Berne szwajc. Agencja „Radio“ donosi z Nowego Jorku, iż z wielką uporczywością utrzymują się tam pogłoski o podjęciu przez pewne państwo pośrednictwie pokojowym między Niemcami a Stanami Zjednoczonymi. Według ogólnego przekonania chodzi tu o Szwajcaryę.

„APPAM“ WYDANY ANGLII.

Waszyngton. B. kor. Reuter. Najwyższy trybunał zarządził natychmiastowe wydanie okretu „Appam“ właścicielom angielskim.

PLON ŁOZI.

Chrystyania. B. Kor. Donoszą tu o zatopieniu 4 parowców przez niemiecką łódź podwodną.

Zastrzeżenie walki z lichwą towarową.

Wiedeń. (B. kor.) Dnia 15 kwietnia wejdzie w życie rozp. cesarskie uzupełniające dotychczasowe postanowienia w sprawie zaopatrzenia ludności w przedmioty niezbędnego użytku zwłaszcza w sprawie zwalczania lichwy, cen i t. zw. handlu ładachowego. Odnoszą się one nie tylko do przedmiotów niezbędnych, lecz wogóle do rzeczy, które bezpośrednio lub pośrednio służą potrzebom życia ludzi i zwierząt domowych. Obowiązek wydawania tych przedmiotów odnosi się obecnie nie tylko do producentów i handlarzy, lecz wogóle do każdego, kto je posiada. Handel środkami żywności i paszą na ogół dozwolony jest tylko tym, którzy po wejściu w życie rozporządzenia otrzymają pozwolenie.

nie od powiatowej władzy cznej. Poddobanie cen, które przekroczeniem jest teras występkie kilkakrotnego, skazania albo gdy zysk przekracza kwotę 2000 kor., a graża interesom publicznym, staje się zbrodnią. Kary za podbijanie cen w razie przekroczenia są areszt od 14 dni do 6 miesięcy z ewentualną grzywną do 20.000 kor. W razie występku ścisły areszt od 2 miesięcy do 2 lat, ewentualnie grzywna do 200.000 kor., w razie zbrodni ciężkie więzienie od 6 miesięcy do 8 lat, ewentualnie grzywna do 500.000 kor. Karane też będą anonimowe anonse w piśmie, odnoszące się do sprzedaży przedmiotów nieodzwrotnego użytku. Przekroczenie i występek podbijania cen pociągają za sobą następstwa prawne ostateczne, zaś skazani za ostateczną zbrodnią muszą być potem oddani pod dozór policyjny, albo umieszczeni w ścisłe ograniczonym miejscu pobytu. Przy trybunałach utworzone będą biura, zajmujące się badaniem cen.

HR. CZERNIN W BERLINIE.

Berlin. B. kor. Przed południem hr. Czernin w dalszym ciągu konferował z kancleżem państwa. W południe następczyni tronu przyjechała go na posłuchanie. Minister udał się następnie do ambasady austro-węgierskiej, gdzie ks. Hohenlohe wydał na jego cześć śniadanie, w którym wzięli udział także kancleż państwa, Zimmermann i inni. Berlin. B. Kor. Hr. Czernin po zakończeniu konferencji z kancleżem państwa odjechał do Wiednia.

Wiadomości telegraficzne.

AUDYENCYJE.

Wiedeń. B. Kor. Cesarzowa przyjechała dziś na posłuchanie dra Bobrzyńskiego.

Wiedeń. B. Kor. Cesarz przyjął dziś odwiedziny admirała areys. Karola Stefana i gen. pułk. areys. Leopolda Salvatora a następnie udzielił specjalny posłuchania.

WIEŚ W KRÓLESTWIE DLA MIAST.

Piotrków. B. kor. „Dziennik narodowy“ donosi, że zbiórka zadniogowana przez centralne Towarzystwo rolnicze na rzecz ludności cierpiącej nędzę w miastach wykazała dotąd 34000 marek i 55000 rubli. Dwie piąte tej sumy użyte będą dla Warszawy, jedna piąta dla Wilna, reszta dwie piąte rozdzielona będzie na inne miasta.

Przełom w pruskiej Izbie panów.

Wiedeń. „Frendblatt“ donosi z Berlina: Przewodniczący frakcji konserwatywnej w pruskiej Izbie panów W. Buch, tudzież drugi jej przywódca hr. Jork, obaj znani z gwałtownego wystąpienia przeciw pruskiej Izbie posłów w sprawie dyet, wystąpili z frakcji konserwatywnej. Przewodniczącym frakcji zostaje ks. Günther, brat cesarzowej.

Lody na Wiśle.

Lublin. W obrębie okupacji austriackiej ruszyły lody na Wiśle w d. 20. do 25. bm. z niezwykle silną, lecz nie wyrządziły ważniejszych szkód. W szczególności trzy nowe mosty wiślane pod Sandomierzem, Puławami i Dęblinem ocalały.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

HOTEL FRANCUSKI. Hr. Antoni Potocki z Korzeniowa; Piotr Międzyński z Borysławia; Klara Gawlikowska z Olkusza; Władysław Niedzwiecki z Sanoka; Maryan Tokarski z Jasła; Stanisław Loewenstein z rodziną z Bielska; Karolina Gołstynska z Wiednia; Celina Moszkowska z Lublina; Dr. Michał Wasung z Wiednia; Dr. Zygmunt Wallach z Jwonicza; Roman Dębicki ze Lwowa; Mieczysław Burzyński z Wiednia; Juliusz Kuhn z Bielska; Stanisław Wójcikiewicz z Nowego Sącza; Jakób Dobrzyński z Rudnik; Pyr. Maryan Januszowski z Łańcuta; Stanisławowie Sulowscy z Przylbku; Bar. Alojzy Morsey z Krosna; Eugénus Hoffman z Sanoka; Jan Kowalski z Kacie; Józef Jurystowski ze Złoczowa; Dr. Juliusz Zymlirski z Doliny; Juliusz Lubowski z Zakopanego; Edmund Jurystowski z Bialej; Sławomir Żutawski z Niska.

NADESŁANE.

ZAKOPANE.

„LILIANA“ PENSYONAT

pierwszorzędny

HOTEL „STAMARY“

Ceny przystępne. 452

Kino Lubicz

obok dworca osobowego,

od 27-go do 29-go marca b. r. włączenie

Tajemnica grobu, dramat romantyczny

w 5 aktach.

Gaiganiarka, komedia w 3 aktach.

Wybór nowel ludowych:

Edmund Zechenter: „Walkowe kochanie“.

Gebethner i Sp. Kraków 1917. Cena 3 kor.

Tęgoz autora: „Z chłopskiej cieni“.

Z przedmową Kazimierza Tetmajera. Gebethner i Sp.

Kraków 1909. Cena 1 kor. 50 hal. 467

Firma: **JOZEF MASSAR**

W KRAKOWIE,

ul. Floryańska L. 15

Poleca na jesień i zimę: Aksamity, Wełny, Materye

wełniane, Sukna, Flanela, Barachany i t. d. Gotowa

Konfekcja i bielizna dla dzieci.

Marzena otwiera od 8 rano do 1 w południe i od 3 po południu do 7 wieczór.

Tydzień K. B. K.

Wpłynęły następujące ofiary:

(Powtórzone z powodu pomyłki)

K. M. Grzyś z Iwonice	K	80.-	Zarząd szkoły w Młoszowej	K	11.98	Stanisław Świeżawski, Lwów	K	4.-	Zarząd powiatowy Kółek rolniczych	K	10.-
G. Swistacki, Turka	K	2.-	K. Łoziński, Niemirów	K	12.72	Ludwik Żubowski, Lubomierz	K	7.66	W. Rzeszowski	K	10.-
L. Kolodziejówna, Synowódzko	K	2.-	Z. Medwecka, Nizankowice	K	2.-	Anna Bajek, Lubomierz	K	2.-	Dzielnice szkolne Wilkowskiej	K	12.-
H. Griebówna, Synowódzko wyżne	K	2.-	F. Mosan, Biała	K	15.-	J. Peis, Lubomierz	K	40.-	Urząd podatkowy (M. Hnatyszyn zarz.	K	150.-
W. Tokarska, Synowódzko wyżne	K	2.-	M. Jaworska, Mielnow	K	10.-	Krzysztofowski, Lubomierz	K	2.-	podat.). Żywiec	K	10.-
Hr. Krasicki, Bachorzec	K	100.-	Ks. P. Maciaszek, Baranów	K	26.-	Józef Michalski, Lubomierz	K	40.-	Strzyżów	K	10.-
Urząd gminny Wola przemysłowa	K	41.70	Skladnica i sklep kółka rol. Biała	K	100.-	Mieczysław Lubomierz	K	50.-	Skladnica kółek rolniczych w Strzyżo-	K	50.-
Firma F. Zajacki i Lankosz, Kraków	K	100.-	Ks. A. Zimbiński w Lanowicach	K	20.-	Piotr Gals, Lubomierz	K	2.-	wie	K	50.-
Izba handlowa i przem., Kraków	K	3.-	Ks. E. Winiński, Grabownica starz.	K	20.-	M. Gata, Lubomierz	K	1.-	S. Bąkowska, Rzeszotary	K	5.-
A. Hoffman, Jasło	K	3.-	Zarząd dółr. OO. Dominikanów Go-	K	20.-	M. Maguda, Lubomierz	K	40.-	K. Mysorówna, Raniów	K	5.-
Delegacja K. B. K. Baligród	K	15.-	logory	K	20.-	Fr. Kogut, Lubomierz	K	2.-	Spółka oszczędności i pożyczek, Sa-	K	10.-
Delegacja K. B. K. Rawa ruska	K	800.-	J. Kasprzykówna, Drohobycz	K	1.-	M. Gracie, Lubomierz	K	50.-	dowa Wisznia	K	10.-
Dr Wład. Mitkowski, Kraków	K	5.-	Urząd parafialny w Radchońcach	K	10.-	M. Wrobel, Lubomierz	K	1.-	Szkoła męska 6-cio klasowa w Rawie	K	20.-
Dr Bron. Biegieleisen	K	10.-	Wydział Rady powiatowej w Gródcu	K	500.-	Jan Zieliński, Lubomierz	K	2.-	Ruskiej	K	20.-
M. Chranowicz, Zaskowice	K	10.-	Jagiellońskim	K	5.-	K. Siofiński, Lubomierz	K	2.-	Ks. T. Niedzielski, Rawa Ruska	K	17.-
Stowarzyszenie Trójcy Przenajświę-	K	80.-	A. Zarychowa, Kiernica	K	5.-	M. Bujakówna, Lubomierz	K	40.-	Miejska Kasa Oszczędności w Bochni	K	50.-
tszej w Krakowie	K	80.-	Urząd gminny w Zebrzydowicach	K	25.-	I. Hodały, Lwów	K	20.-	J. Serwinowa, Bochnia	K	10.-
Tomasz Prochal, Komarno	K	3.-	Ks. Z. Mietus, Czarny Potok	K	30.-	H. Smulikowski, Lwów	K	4.-	J. Górniak, Słotwina	K	10.-
J. Hrubý, Inwałd	K	8.-	M. Choraży w Skawinkach	K	2.-	Dyr. gimn. żeńsk. im. Słowackiego,	K	45.10	K. Bohosiewicz, Złoczów	K	4.-
Ks. J. Bienias, Jawornik	K	70.-	M. Fiabiński, Lanckorona	K	10.-	Lwów	K	2.-	T. Markowski, Sokal	K	5.-
Stowarz. nauczycielek w Krakowie	K	20.-	Br. Nowiński, Leżajsk	K	5.-	Inż. R. Pietrzycki, Strzyżów	K	2.-	J. Wójcikówna, Stary Sambor	K	5.-
J. Pogonowska w Krakowie	K	20.-	K. Zochowski, Łaskowa	K	10.-	Urząd parafialny Szczecina	K	30.-	Władysław Teodorczyński, Nadyby	K	300.-
Stan. Dunajewski, Radenice	K	5.-	SS. Miłosierdzia, Łobzów	K	15.-	Urząd parafialny, Uście solne	K	250.-	M. Kutakówna, Jablonica ruska	K	5.-
Klasa V. wydz. w Wadowicach	K	11.-	Spółka oszcz. i pożycz. w Kaniwie	K	5.-	Z. Weigel, Rożniatów	K	4.-	Fr. Piechotówna, Przyblice	K	25.-
Konwent OO. Bernardynów, Tarnów	K	87.40	Ks. Stan. Popkiewicz, Kamionka str.	K	20.-	Stanisław Strozel, Sanok	K	10.-	Ks. Fr. Sitko, Trzebina	K	15.-
Gmina Piotrków	K	2.-	M. Baien, Przybysz-Zgórsko	K	100.-	A. Tułisówna, Dolina	K	1.-	Spółka oszczędności i pożyczek w	K	10.-
R. Bielkiewicz w Zalużu	K	2.-	K. Wąsowicz, Radomyśl wielka	K	100.-	Wiktoria Janicka, Drohobycz	K	6.-	Trzebini wsi	K	10.-
Wydział Rady pow. w Jaworowie	K	20.-	Zarząd dóbr Pisarowice dolne	K	20.-	Zarząd szkoły ludowej w Sucherzowie	K	10.-	OO. Dominikanów, Borek stary	K	100.-
Zarząd dóbr w Wróblewicach	K	25.-	J. Boryczko od grona nauczyciel-	K	30.-	W. Lewandowska, Tłuszcz dolna	K	4.-	Ks. Prob. L. Gruszczyński, Wilkowi-	K	20.-
A. Telukówna, Lisiatyżce	K	20.-	skiego w Myślenicach	K	30.-	Zarząd szkoły w Kierkowie	K	25.28	sko	K	20.-
J. Piłko, Podgórze	K	20.-	Dzieci szkolne w Łętowicach	K	5.30	Stefania Muszyńska w Trzaskach	K	10.-	J. Kopyciówna, Tymbark	K	3.-
Zakład szalazyański w Oświęcimiu	K	193.54	K. Baran, Nowy Targ	K	4.-	J. Dopowski, Zakrzówek	K	7.50	Ks. Kiehar, Nisko	K	473.-
składka kościelna	K	10.-	Zwierchność gminna w Kokuszcze	K	20.-	P. Boy, Dobocze	K	40.-	Ks. W. Lurancie, Poronin	K	10.-
Klasa IV. wydz. II. B. żeńska w Wa-	K	10.70	Administracja dóbr Rohatyna	K	250.-	Urząd gminny, Hucisko	K	3.14	Władysław Roszek, Oleza	K	4.-
dowicach	K	64.-	Urząd gminy Obelcna	K	5.-	W. Marciszewska, Mierzeń	K	5.-	M. Roszkowa, Oleza	K	4.-
Ks. P. Rajca, Zakliczyn	K	20.-	Stróżecki, Przemysł	K	5.-	J. Neumann, Suchodół	K	32.-	Gmina Jagiela	K	42.40
E. Marasowski, Tuchów	K	20.-	A. Smoliński, Przemysł	K	5.-	C. K. Starostwo w Krośnie	K	5.-	Ks. A. Lubomirski, Przeworsk	K	540.-
Ks. M. Gruszkowski, Tuchów	K	15.-	W. Pys, wójt, Rehberg	K	45.-	Prof. Winiarski, Lwów	K	270.-	Ks. W. Mucha, Łusowice, składka	K	278.40
Z. Stenzlówna, Rajcza	K	20.-	Konwent OO. Kapucynów w Krośnie	K	50.-	J. Dziurzyński, Lwów	K	59.50	parafii	K	278.40
Ks. J. Piękarzewski, Osieka	K	6.-	Wład. Kozłowska, Krosno	K	4.-	Urząd gminny, Dorozów	K	240.-	Ks. St. Jarzyna, Węglówka	K	4.-
I. Dobrowolski nacz. pod. zebrane	K	100.-	J. i R. Plachta, Kobyła	K	100.-	Urząd gminny, Łęki górne	K	240.-	M. Ziolkowa, Lwów	K	10.-
przy wypłacie zasiłków, Podgórze	K	10.-	W. Schmidt, Krzyżanówka	K	20.-	Ks. Prob. Jędrzej Decko, Dorozów	K	5.-	M. Wołański, Lwów	K	20.-
Prof. Kl. Hammer w Lubartowie	K	10.-	Klasztor SS. Wizek, Jasło	K	90.-	Wydział Rady powiatowej w Myśleni-	K	50.-	Władysław Kłapkowski, Lwów	K	3.-
Aleks. Koczy, Buchowiec	K	10.-	Zarząd szkoły w Książkach	K	3.94	cach	K	50.-	Liga Pomocy Przemysłowej, Lwów	K	29.-
Spółka oszcz. i pożycz. w Targowisku	K	47.-	C. k. Urząd staćyjny w Muszynie	K	6.50	A. Baczewski, Luteza	K	20.-	Ks. T. Mach, Majdan od Kolbuszowa	K	85.30
Urząd parafialny, Okulice	K	47.-	J. Ruszczyński, Bóbrka	K	10.-	E. Piechoni, Kraków	K	20.-	St. J. Muskowsky, Ciemlice	K	12.-
M. Zieliński, Buczów	K	5.-	L. Lachowcowa, Leszczawa górna	K	10.-	J. Ignatowicz, Czolymie	K	20.-	Urząd gminy Łachowice	K	20.-
Zwierchność gminna w Radzisz	K	10.-	J. Bętkowski, Lwów	K	5.-	A. Kaiser, Lipnik	K	21.47	Szkoła ludowa w Złotymy	K	9.-
Ks. K. Knapka, 6. pulk leg. polsk.	K	20.-	Dr Z. Batowski, Lwów	K	4.-	Fr. Luszczy, Przysicnica	K	40.-	Dr W. Ketrzeba, Jordanów	K	350.-
w Deblinie	K	20.-	B. Szostakowska, Lwów	K	2.-	Konwikt św. Józefa w Bąkowie	K	10.-	Urząd parafialny, Szczepanów	K	350.-
M. Katolinska w Kolpcu	K	2.-	M. Wójcik, Lwów	K	20.-	T. Kurzwil, Janów	K	50.-	St. Kulińska, składka gości w Modrze-	K	117.-
Bron. Sokalski, Lwów	K	20.-	W. Molicka, Kraków	K	145.-	J. Batarowicz, Jaryczów nowy	K	100.-	wojów	K	117.-
A. Rybowiś z żoną	K	2.-	Dyrekcja c. k. gimnazjum w Jasle	K	145.-	Kasa Oszczędności m. Sokala	K	100.-	Ks. A. Rura, Węglowa	K	130.-
Stan. Olechowska, Łaski	K	10.-	Stanisław Maciąga, Sandomierz	K	10.-	Spółka oszczędności i pożyczek, Si-	K	100.-	E. Jędrzej, Jarosław	K	82.92
Dziatwa szkolna I. kl. w Stradomce	K	10.-	Stanisław Mainowski, Włoszczowa	K	10.-	Spółka oszczędności i pożyczek w	K	50.-	Urząd gminy Cieszczyński wielki	K	102.92
Parafia Nowodna	K	285.-	C. k. Starostwo w Żółkwi	K	850.-	Targowice	K	50.-	Grono naucz. V. gimnazjum Kraków	K	29.40
J. Tatkowski, Łąka	K	6.-	M. Fall, Lwów	K	5.-	A. Łolecka, Bąkowa polska	K	20.-	J. Sienayder, Jarosław	K	10.-
Spółka oszcz. i pożycz. Szczepanów	K	100.-	C. k. Urząd staćyjny w Nisku	K	11.-	Dr Fr. Smolka, Lwów	K	2.-	Obazar dworski, Zabelece	K	50.-
Urząd gminy Jodłowa	K	44.-	Stanisław Pajak, Moszczanica	K	40.-	Dr Władysław Smolka, Lwów	K	2.-	Ks. J. Gryziecki, Wola Zaryzycę	K	150.-
J. Haberk, Giełbów	K	10.-	M. Bogdanowicz, Bochnia	K	25.-	Fr. Podlaski, Lwów	K	40.-	M. Rawski, Jarosław	K	10.-
Kółko rolnicze w Dąbrowie	K	50.-	A. Wolter, Lwów	K	4.-	K. Szczepański, Lwów	K	2.-	L. Baranowski, Kraków	K	100.-
Dzieci szkolne w Brodach	K	5.86	A. Starosolska, Lwów	K	50.-	Władysław Gostyńska, Lwów	K	5.-	St. Turan, Kraków	K	29.-
Ks. A. Rycheł w Miechocinie	K	120.-	A. Halski, Lwów	K	10.-	Dr N. Michałowicz, Lwów	K	5.-	R. Modliński, Łańcut	K	9.23
Dr. J. Kaden, Tarnobrzeg	K	20.-	W. Balcicka, Wykuty	K	29.80	Dr M. Allerhand, Lwów	K	1.-	A. Korolkowski, Lwów	K	10.-
Kl. V. i VI. dziew. wraz z naucz. He-	K	17.-	Delegacja K. B. K. Besko	K	100.-	M. Harnan, Lwów	K	5.-	M. Niedzielska, Lwów	K	4.-
lena Weissowa, Tarnobrzeg	K	4.50	B. Jakubowski, Strzyżów	K	100.-	Roman Męska, Wiedeń	K	25.-	Zwierchność gminy Świdlińska Bogusz	K	54.-
M. Kolo amat. K. Matzner, Szczecin	K	201.60	Ks. J. Ślodzi, Rożnow	K	100.-	Zwierchność gminna, Barwałd dolny	K	10.-	F. Staszek, Maruszyna	K	48.-
Ks. I. Chęz, Siepraw	K	10.-	Ks. P. Cudy, Zaleszany	K	20.-	Zarząd dóbr Krasna, J. Jakstein-Or-	K	10.-	Spółka oszczędności i pożyczek, Bilka	K	20.-
Urząd gminy Olszowice	K	15.-	Urząd parafialny w Zaleszanych	K	23.90	łowski	K	10.-	L. Holowiska, Brzyska	K	5.-
Ks. J. Gross, Łukowice	K	50.-	L. Lewandowska, Worehgrata	K	10.-	M. Janowska, Stechylio	K	100.-	T. Gustowicz, Lwów	K	5.-
L. Pańczykówna — ze składki przy	K	10.60	A. Jedrzejowiczówna, Dyłagówka	K	54.-	Hr. M. Tarnowska, Śniatynka dwór	K	24.50	Ks. M. Zaremba, Glińnian	K	5.-
wypłacie zasiłków, Książnica	K	10.60	St. Leonhard, Podgórze	K	10.-	Szkoła im. Słowackiego, Drohobycz	K	2.-	Powiatowa Kasa Oszczędności, Wiel-	K	100.-
Z. Łysakowski, Lwów	K	5.-	M. Jedrzejowicz, Dyłagówka	K	10.-	J. Fugłówna, Szymbark	K	10.-	czka	K	100.-
K. Jędrzej, Lwów	K	4.-	Fr. Terlikowski, Lwów	K	15.-	OO. Franciszkanów, Kalwaria paclaw-	K	10.-	Władysław Michałski, Wieliczka	K	4.-
Dr. Dembińska, Rokiciny	K	60.-	W. i B. Kiełbasiewicz, Lwów	K	100.-	ska	K	100.-	Ks. E. Skalski, Krępcin	K	50.-
Urząd parafialny, Omolas	K	125.-	Ks. J. Zojdel w Bonowie	K	64.10	Ks. K. Rzeszoldko, Chocholów	K	100.-	Skladka kościelna w Kępcinie	K	122.-
Szkoła Rzeki ad Monasterz	K	4.37	Delegacja K. B. K. Mielec	K	50.-	M. Bzowska, Zerosławice	K	10.-	F. Mrozička, Żywiec	K	31.07
Szkoła Monasterz ad Przeworsk	K	5.25	M. Buczkowa, Kraków	K	10.-	Z. Zerosławice	K	10.-	Urząd gminy Boreczek	K	60.-
O. Kostańska, Męcina	K	54.-	Dr Rutowski, Łąka	K	23.-	S. Weronika Królowska, Tenczy-	K	8.-	Ks. D. Zarytkiewicz, Trzeża	K	10.-
Urząd gminny Miechowice małe	K	2.-	Urząd gminny w Kuchowie	K	20.-	nek	K	8.-	Zarząd szkoły w Łaskach	K	10.-
Stan. Biedron, Nowy Sącz	K	3.-	M. Władysław, Sokoliki	K	20.-	S. Helena Kucharska, Tenczynek	K	3.-	Ks. Grudziński, Rajcza z przedsta-	K	85.02
Bol. Wittig, Chelme	K	80.-	P. Treter, Niwki	K	100.-	S. Antonina Onderska, Tenczynek	K	3.-	nia amatorskiego	K	5.60
Zarząd szkoły w Podolanach	K	14.-	Spółka oszczędności i pożyczek w Ro-	K	20.-	S. Paulina Janaszewska, Tenczynek	K	10.-	K. Kurz, Biała	K	5.-
Spółka oszczędności i pożyczek Raif.	K	17.-	kielnicy	K	89.80	T. Sobocki, Lwów	K	5.-	Ks. J. Fortuna, Borzęcin	K	200.-
w Machowej	K	30.-	Szkoła realna w Jarosławiu	K	8.-	J. Haleczko, Lwów	K	10.-	Ks. J. Głab, Brzesko	K	9.93
Zwierchność gminna, Mirosin	K	50.-	Fr. Kozłowska, Lwów	K	18.40	Miejska Kasa Oszczędności we Lwo-	K	100.-	J. Gopceki, Kraków	K	50.-
Urząd staćyjny, Rozwadów	K	20.-	Konwikt św. Józefa w Bąkowie	K	10.-	wie	K	3.-	Mieszkańcy gminy Kamień — na rzece	K	80.92
SS. Karmelitanki Bose, Przemysł	K	20.-	Dr I. Korngold, Wiśnicz	K	7.29	S. Gubrynowiczowa, Lwów	K	10.-	Zwierchność gminna Prądnik czer-	K	16.-
Ks. Ogńska, Bobrek	K	100.-	Szkoła w Kłikowej	K	20.-	A. Soltyś, Lwów	K	5.-	woy	K	16.-
Zwierchność gminna w Chelmu	K	24.50	Dziatwa szkolna, Zechelmo	K	14.-	St. Tatura, Lwów	K	2.-	St. Gatlukowa, Regulice	K	357.18
Stan. Zborowski, Lwów	K	50.-	Ks. Jan Mieczysławski, Ropczyce	K	1.-	T. Zborzel, Lwów	K	40.-	Urząd gminny Roczyn	K	17.-
Powiat. Kasa oszcz. w Ropczycach	K	4.-	Klasztor SS. Dominikanów w Bielinach	K	1.-	Dr A. Gluziński, Lwów	K	20.-	W. Dągła z działką szkolną w Pru-	K	17.-
Ł. Lisowski, notar. w Ropczycach	K	4.-	A. Mosiędz, Mosty Wielkie	K	1.-	M. Roder, Lwów	K	20.-	Dyrekcja seminarium nauczycielskie-	K	50.56
Dr. J. Sopotnicki, Lwów	K	10.-	H. Mosiędzowa, Mosty Wielkie	K	1.-	M. Sielicki, Lwów	K	5.-	go w Kętach	K	110.-
Dr. A. Rodakiewicz, Lwów	K	10.-	Zarząd szkoły ludowej w Bestwinie	K	14.-	L. Dunin-Wasowicz, Lwów	K	20.-	Ks. C. Masny, Cieszanów	K	100.-
R. Oriol, Lwów	K	10.-	A. Switalski, Lwów	K	51.-	Klemens Stornal, Lwów	K	2.-	Ks. J. Fok, Jasienka	K	200.-
K. Kadziółowa, Tłuszcz	K	4.40	Ks. Solaka, Andrychów	K	89.4	M. Weber, Lwów	K	8.-	Stan. Adam hr. Stadnicki, Kryswice	K	200.-
Urząd gminny Dąbrowica	K	120.-	Parafia Andrychów	K	190.-	A. L. Chylewski, Kobylny	K	8.-	Zarząd dóbr Czarkowice	K	20.-
Nauczycielki szkoły wydziałowej żeń-	K	12.-	Urząd gminny Targowica	K	50.-	Zarząd szkoły lud. św. Jana Kante-	K	14.34	O. K. Kolejowy Urząd ruchu, Zagórz	K	5.-
skiej, Wadowice	K	10.-	C. K. Rada szkolna okręgowa, Gorlice	K	50.-	go w Kościeliskach	K	5.-	M. Szwedzik, Dobry	K	5.-
Ks. M. Chioń, Nowy Sącz	K	50.-	B. Balówna, Międzybrodzie	K	4.-	W. Tarnawska, Haliczany	K	5.-	L. Zielińska, Winary	K	5.-
Ks. Stan. Halałek, Wieliczka	K	12.-	L. Cwiklińska, Słuchów	K	2.-	Wład. Łazowska, Horodysławice	K	5.-	Urząd gminny Dulewka	K	20.-
Zwierchność gminna w Szczegłowie	K	34.-	E. Lisistka, Strij	K	2.-	I. i A. Lechowice, Zabno	K	6.-	Klasztor OO. Karmelitów w Pilźnie	K	142.05
Zarząd spółki oszczędności i pożycz-	K	13.59	A. Bągorówna, Koszów	K	5.-	H. Osztowicz w Białkowie od dzie-	K	6.-	M. Malitowska, Korosów	K	10.80
ek w Dorozowie	K	8.-	E. Piława w Krutkiewiczach	K	37.20	ci szkol.	K	10.-	Ks. T. Włazowski, Sienawa	K	80.-
M. Holujówna, Męcina mała	K	11.-	Zwierchność gminna Schumlan	K	10.-	Fr. Kiepusa, Baczyn	K	8.-	H. Terlecka, Siersza wodna	K	40.-
S. Trzpiłowa, Kopki	K	11.-	Ks. Jan Kozub, Brzezie	K	15.-	Z					